

Slovenski PRIJATELJ.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 6. V Celovcu 15. junija 1878. XXVII. tečaj.

Pridiga za III. pobinkoštno nedeljo.

(Jezus prijatelj grešnikov; gov. E. S.)

„In farizeji in pismarji so godernjali
rekoč: Ta grešnike sprejemlje, in je
ž njimi.“ Luk. 15, 2.

Vvod.

V tem se posebno razločuje naša sveta keršanska vera od drugih ver, da je nebeški vstanovitelj naše sv. vere prišel grešnikov iskat in jih zveličat; vse druge vere pa le grešnike več ali manj odganjajo od sebe. Tega se prepričujemo tudi nad farizeji in pismarji, ki so godernjali, da Jezus grešnike sprejemlje, in so rekli: „Ta grešnike sprejemlje, in je ž njimi!“ Toda godernanje hinavskih farizejev in hudobnih pismarjev je bilo prav abotno in nespametno. Jezus grešnikov ni sprejemal, da bi zagovarjal njih pregrehe, ali se vdeleževal njih krivic, ali se poganjal za njih hudobije; temveč je sprejemal grešnike, da bi jih rešil njihovih grehov, in pomagal srečno priti v večno življenje. Zato je Jezus zares prijatelj grešnikov. Kako pa je Jezus prijatelj grešnikov postal? Postal je Jezus prijatelj grešnikov:

1. s tem, da je za grešnike umerl,
2. s tem, da je za nje postavil zakrament sv. pokore.

To dvojno resnico vam bom danes razložil v imenu Jezusa, prijatelja grešnikov; pripravite se!

Razlaga.

1. Prijatelj skazuje prijatljju marsikako ljubezen. Srečo in nesrečo, veselje in žalost ž njim deli; v potrebi mu na pomoč pri-
Slov prijatelj.

hiti, ga tolaži v žalosti, objokuje smert njegovo. Pravi prijatelj svojemu prijatlju marsikaj daruje, daruje čas, trud, delo, zložnost, počitek in clo zdravje. Najboljši prijatelj pa daruje clo svoje življenje za svojega prijatlja: „Dobri pastir da življenje za svoje ovce.“ (Jan. 10, 11.) Veče ljubezni je nima, kakor kdor da življenje za svoje ljubljence. To je storil Jezus, ki je radovoljno umerl na križu za grešnike. Na tega prijatlja grešnikov je kazal sv. Janez, ter rekel svojim učencem: „Glejte Jagnje božje, ki odjemlje grehe sveta!“ Jezus je grehe odvzel s tim, da je ljudi lepo učil, jih svaril in klical, naj zapustijo svoje grešne pote in se poboljšajo; — dalje je s tem odvzel grehe, da je dajal ljudem lepih zgledov, in jim tako v djanju kazal, kako naj se greha varujejo in dobro delajo; in s tim, da je umerl za grešnike in jih s svojo smertjo odrešil. „V tem obstoji ljubezen (božja); ne da kakor bi bili mi Boga ljubili, ampak da nas je on poprej ljubil, in da je poslal svojega Sina v spravo za naše grehe.“ (I. Jan. 4, 10.) Ta (Jezus Kristus) je sprava za naše grehe; pa ne le za naše, ampak za grehe vsega sveta.“ (I. Jan. 2, 2.) „Kri Jezusa Kristusa nas očiščuje od vsakega greha.“ (I. Jan. 1, 7.) (Conferatur Joan. 3, 16.)

Jezus je umerl za grešnike, je umerl za nas; zakaj vsi smo grešniki, deloma po Adamovem, deloma po lastnem zadolženju. Če je tedaj ljubezen Jezusova bila tako velika, da je umerl za nas grešnike, povračujmo mu ljubezen za ljubezen, ter ga ljubimo kot svojega najboljšega prijatlja. Jezusa ljubiti pa se pravi: spolnovati njegove zapovedi. „Kdor mene ljubi, spolnuje moje zapovedi,“ pravi Jezus sam. Prav dostikrat premišljujmo svojega prijatlja, ki za nas visi na križu in pod njegovimi nogami sklenimo, rajši revni biti ž njim, kakor bogati brez njega, rajši biti potniki, na zemlji ž njim, kakor mestnjani nebeškibrez njega. (Tom. Kempč.).

Jezus Kristus je umerl za nas grešnike, in da bi sadov njegove sv. smerti na križu deležni postali, je za nas grešnike

2. postavil zakrament svete pokore. Tudi v zakramentu sv. pokore se skazuje Jezus prijatlja, in scer božjega prijatlja grešnikov, ker po spovedniku

a) grešnika po božje podučuje, ter mu pred oči postavlja Boga kot razžaljenega Očeta, grešnika pa kot nehvaležnega, zgubljenega sina.

b) grešnika po božje tolaži, ter mu prigovarja: „Zaupaj, sin, hči! tvoji grehi so ti odpuščeni.“

c) grešniku grehe odpušča z močjo božjo; zakaj na božje povelje in v božjem imenu govori spovednik skesanemu grešniku: „Odežem te tvojih grehov v imenu Očeta, in Sina, in sv. Duha.“

Tako močno ljubi Jezus nas grešnike, da nam je tudi še po svoji smerti poskerbel pribežališče, in postavil zakrament sv. pokore, v katerem si zamoremo božjo tolažbo in večno življenje dobivati vsi, „ki smo nadložni in se trudimo in smo z grehi obloženi.“

Zakaj postavil je zakrament sv. pokore, ko je rekel svojim apostelnom: „Prejmite svetega Duha.“ „Kterim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, in katerim jih bote zadržali, so jim zadržani.“ (Jan. 20, 22.)

Kogar ljubezen pa tudi po smerti ne ugasne, in tudi po ločitvi iz tega sveta svojcem še ostane, je zares prijatelj. Tako nas je ljubil Jezus, naš najboljši prijatelj.

To ljubezen svojemu prijatelju Jezusu Kristusu povračujmo s tim, da se zvesto poslužujemo zakramenta sv. pokore. In da se to zgodi, treba je, da spolnujemo, kar v ozir tega Jezus in njegova sv. cerkev od nas tirjata, in scer

a) da prav pridno sprašujemo svojo vest. Najprej sv. Duha na pomoč poklicujmo; potem pa prav pridno in skerbno premišljujemo najpoprej sploh, ali smo grešili v mislih, z željami, ali clo z djanjem ali zamudo dobrega, premišljujemo ločino ali sorto in število velikih grehov, in tudi okoljščine, ktere greh nekoliko veči storé, ali pa ga spremené; premišljujemo na dalje tudi še posebno: ali se nismo pregrešili zoper deset božjih in pet cerkvenih zapoved; ali nismo krivi enega ali več lastnih, ali pa tudi tujih grehov; in ali smo dolžnosti svojega stanu spolnovali ali jih nismo spolnovali. — Jezus in sv. cerkev velejata:

b) da se svojih grehov iz serca skesamo; to je, da greh — največe hudo — studimo, ga obžalujemo, in scer ne le z jezikom, ampak tudi znotraj, v sercu, obžalujemo iz nadnatornih nagibov, to se pravi, zato, ker je greh sam po sebi gerd in ostuden, in nas je pripravil ob nebesa, nam zaslužil pekel, sosebno pa zato, da smo se z grehom zamerili Bogu, svojemu najboljšemu Očetu, svojemu največemu dobrotniku; obžalujemo čez vse, to se pravi bolj, kakor ko bi bili vse na svetu zgubili; obžalujemo sploh vse grehe brez izjemka in razločka. — Jezus in njegova sv. cerkev nam naročata:

c) da terdno sklenemo, svoje življenje poboljšati in ne več grešiti. V ta namen pa obljubimo, varovati se vseh grehov, in tudi bližnjih priložnost in nevarnost, ktere greh napeljujejo: — vstavljati se vsemu nagnjenju k grehu, in posluževati se vseh pripomočkov, ki so potrebni, da si ohranimo gnado in milost božjo. Dalje obljubimo in sklenemo, tuje blago poverniti, in tudi popraviti pohujšanje, ki se je z grehom napravilo, in škodo, ki se je bližnjemu na njegovi časti, na njegovem premoženju in kako drugač zgodila; — vsem sovražnikom in razžalnikom iz serca odpustiti; — vse dolžnosti svojega stanu na tanjko spolnovati. — Jezus in sv. cerkev njegova nam ukazujeta:

d) da se pred mešnikom, božjim namestnikom, spovemo in obtožimo svojih storjenih grehov, da bi od njega odvezo dobili. Spovedati se pa je treba: ponižno, spodobno, pohlevno besedo, s krotkim in skesanim obnašanjem: spovedati se je treba popolnoma,

to je vseh svojih še ne spovedanih grehov na tanjko, odkritoserčno in brez hinavščine, tako, kakor smo se po skerbnem izpraševanju vesti krive spoznali. — Jezus in njegova sv. cerkev zapovedujeta:

e) da zadostujemo za storjene grehe, to se pravi: da tista dela, ki jih mašnik grešniku naloži za pokoro zavoljo spovedanih grehov, opravljamo s ponižnim srcem, zvesto, kakor so naložena, in brez odlašanja, berž ko je mogoče.

Sklep.

Ljube duše! prepričali smo se, da je Jezus zares božji prijatelj grešnikov. Za grešnike namreč je umerl, za grešnike postavil zakrament sv. pokore. Oh, to je pač ljubezen, da je večje ni. Za toliko ljubezen pa mu povračujmo ljubezen, ter mu darujmo svoje celo serce. Nikar pa tega svojega ljubeznjivega prijatelja ne žalimo. Hujši pa ga ne žalimo z nobeno drugo rečjo, kakor ravno z grehom; če grešimo, ga v novič križamo, kakor pove sv. apostelj Pavelj. Če smo pa grešili, in se grešivši od njega ločili, ne mirujmo poprej, dokler se spet ž njim ne spravimo, ž njim ne zedinimo, kakor sv. Marina. Še le tri leta stara se je Marina od svoje sestre naučila deset božjih zapoved. Med vsemi jej je najbolj dopadla prva in najimenitniša zapoved, ki pravi: „Ljubi Boga čez vse, in bližnjega kakor sam sebe.“ Varovala se je hudobnih otrok, in za vsak greh so jo solze polile, ki so ga storili drugi otroci. — O pač lepo je dobro poudčeno dete v svoji nedolžnosti! — Ali slabe tovaršije ga popačijo. — Marina je v svojih viših letih znanje naredila z neko razuzdano, nesramno deklino, in se naučila po njej zapeljivih norčij. Nehala je moliti in lepo Bogu služiti, začela se je lišpati in nečimurno nositi. Pobožno se je le na videz — po hinavsko — delala. — Tako se vsakemu godi, ki Boga zapusti, in išče dopasti zapeljivemu svetu. — Že so pretekla štiri leta, da je Marina slabo, grešno živela. Zdaj jo pa spreobernejo bogaboječi mašnik, da je spet začela Bogu zvesto služiti. Marina je še hodila v cerkev in k spovedi; in po nekej spovedi se je spet spreobrnila in poboljšala. — Duši zamujeno ni, dokler le še hodi k spovedi, in se božjih namestnikov ne ogiblje. Za grehom pa mora priti ojstra pokora in resnično poboljšanje. — V prvih letih poboljšanja jo je vest tolikanj pekla, da je tudi njeno truplo slabelo. Celih štirinajst let je ves dušni nepokoj poterpežljivo prenašala. Po tem jej je Bog dušne težave scer odvzel, in veliko dušnega veselja dodelil njenemu sercu; ali brez terpljenja spokornice ni pustil, in jej pošlje hudo bolezen. Vsi persti so se jej kerčili; ni jo drugega bilo, kot gola kost in koža. V tolikih bolečinah vsa voljna in krotka ni rekla žal besede, če jo je ravno kdo razžalil. V svoji hišici je prebivala, in več drugih poštenih devic pri sebi imela, ki so v sveti družbi med seboj živele. Naj si ravno neprenehoma v postelji, vodila je vendar

v lepi zastopnosti vso hišo. — Tako se čednost čisti v terpljenju, kakor v ognjeni peči zlato. Srečen, kdor voljno terpi. — Najhujša je bila za Marino zadnja bolezen, pa je vendar svojemu spovedniku djala: „Naj pridejo nad me vse bolečine, ki mi jih pošlje dobri Bog, rada terpim do konca sveta, če je volja božja tako!“ Ječalo je scer njeno telo v strašnih bolečinah, ali duh je bil voljen, dokler je v božje roke izročila svojo dušo. — Kdor svoje mlade dni greši, naj se po tem ojstro pokori, in to kar brez odlaganja, zakaj brez pokore za grešnika ni zveličanja; naj hiti na serce božjega prijatelja grešnikov, kateri, kakor njegov Oče, „noče smerti grešnika, temveč da se spokori in živi!“

Zatoraj ljubi moji! vsi smo grešniki, grešili smo več ali manj, le ne obupajmo! Ima no pri razžaljenem Očetu še priprošnika v nebesih Jezusa Kristusa; on je bil grešnikov najboljši prijatelj: Za grešnike je umerl in za grešnike je postavil zakrament sv. pokore. Le zvesto varujmo se greha in prejemljimo vredno zakrament sv. pokore! Amen.

Pridiga za IV. pobinkoštno nedeljo.

(Od kod revščina in pomanjkanje? Gov. R. N.)

„Vso noč smo delali in nismo nič vjeli.“
Luk. 5, 5.

V v o d.

Komu bi se pač ne smilil Peter z drugimi aposteljni vred? Vso noč so prebudeli, se trudili in potili, mrežo metali, pa le zastopj; nič niso vjeli. To je bilo res hudo in žalostno in pomilovanja vredno za uboge ribiče.

Toda, bratje in sestre! ravno tako pomilovanja vredni so mnogi med nami še dandanešnji, ker se trudijo in vpenjajo po tem ali unem potu, pa brez vspeha, ker jim ves njih trud ne zaleže ne v časni blagor ne v večno srečo. Mnogi knezi nosijo žezelj, vojaki se z orožjem poskušajo, učeni se s peresom urijo, kmetovavec vodi drevo, šivar suče šivanko, čevljar šilo, tesar sekiro itd. Pa s kakim vspehom? s kakim pridom? Nekteri z nobenim, nekteri le z majhnim! Kako to? Nekteri so premalo pridni; drugi so sicer delavni, zraven pa tudi zapravljivi; mnogim pa manjka pobožnosti. Od kod toraj naša revščina in pomanjkanje naše? Od tega hočem danes govoriti in pravim:

Mnogokrat je naša lenoba kriva naše revščine in našega pomanjkanja, večkrat je naša zapravljivost kriva našega siro-

maštva, in slednjič je pomanjkanje pobožnosti krivo našega ubožtva.

Zvesto ohranite, kar vam povem v Jezusovem imeni!

Razlaga.

1. Pervič, pravim, je naša lenoba kriva našega pomanjkanja in naše revščine.

Tega nas prepričuje sv. pismo in vsakdanja skušnja.

a) Pervič sv. pismo. Od lenobe pove sv. Duh in pravi: „Mehkužnež in lenuh sta brata pogubljenja.“ (Prov. 18, 9.) „Pridnost s razumnostjo napravi obilnost, lenoba pa beraško palico v roko potiska“ (21, 5.) „Lenuh se bo v cunjje oblačil.“ (23, 12.) Vidite, bratje in sestre! tako razločno poterduje večna resnica, kar tudi že zdrava pamet spozna. Kako bi tisti kaj imel, ki nič ne zasluži? Mane kakor Izraelcem nam Bog več ne pošilja, in pečenega kruha nam iz neba ne meče. Lenoba in nemarnost je tedaj pred drugim kriva naše revščine in našega pomanjkanja. Kogar delo veseli, ne zmanjka mu dela in tudi kruha ne. Rokodelec ali težak, ki je priden in zvest; posel, ki dobro slovi, ne bo brez dela, zaslužka in službe ostajal. Marsikterega marljivega rokodelca in težaka na toliko krajev prosijo, da ne more vsem kaj; poreden in priden posel deset služb za eno dobi.

b) Ravno to poterduje nam vsakdanja skušnja. Ali niso tisti ljudje, ki pomanjkanje terpe, večidel leni? Če se mnogi drugi ljudje pošteno preživé, ki veliko razvlako in dosti družine imajo, zakaj bi se ti ne, ki nimajo toliko stroškov in odrajtil? Če marsikteri z malim premoženjem lepo shaja, zakaj bi drugi z obilnišim ne? Sami so si krivi, če ne shajajo, ker si nobenega truda ne prizadevajo, ampak le lenobo pasejo. Ko drugi že ob treh, štirih zjutraj vstajajo, oni do šestih, sedmih še polegajo. Ravno tako delajo, kakor jim očituje sv. Duh rekoč: „Lenuh obrača se na svoji postelji sem in tje, kakor duri na svojih tečajih.“ (Prov. 26, 21.) Ko drugi ljudje pridno delajo od ranega jutra do terde noči, in se celi ljubi dan trudijo in poté, oni le po sencah polegajo, ali po hišah pohajajo, čenčurit prazne ali clo pregrešne marnje. Mnogi drugi se kar naravnost v beračenje spusté; delati jim se toži, tedaj drugim silo in nadlego delajo; beraški kruh jim bolj diši, ker jih ne stane toliko truda. Kakor pa starši delajo, delajo tudi otroci; namesto delati in si kaj pridobivati, le po ulicah letajo, se lenobe privadijo, in niso potem nič več ne pridni delavec, ampak postanejo le nadležni postopači, ali clo tatje in roparji, kakor sv. pismo pove, ter pravi: „Lenoba je mnogo hudega učinila.“ (Sir. 33, 29.) Vsega tega mi ne bo treba na široko in dolgo skazovati. Bogu bodi potoženo, v vsakem mestu, v vsaki vasi imamo več ali manj živih dokazov in prič

Tudi med nami jih poznate, ki to britko resnico dokazujejo in spričujejo več ko preveč.

2. Na dalje pravim, da je zapravljenost kriva naše revščine in našega pomanjkanja.

Sv. Duh pravi: „Kdor z malim previdno ne ravna, gre malo po malem pod zlo“. (Prov. 30, 25.) „Ob času obilnosti misli na čas lakote, in v sredi bogastva spominjaj se revščine in pomanjkanja“. (Sir. 18, 25.)

a) Marsikteri ljudje slabo gospodarijo, in zato v pomanjkanje zaidejo bolj in bolj. Imajo veliko, potratijo veliko; dokler imajo še kaj žita v skrinji, sočivja v predalu, mesa v hramu, vina v kleti, jim ni mar za varčnost; tudi živini nekteri vse preveč žita razmečejo; mnogi prodajo ali zabarantajo potrebne reči prav v nič, potem pa pomanjkanje terpé. Leto je dolgo, dni je veliko, obedov še več. Leto ima dvanajst mesecev, meseč 30 dni in celo leto clo 365 dni; živeža je vsaki den treba, treba po dva po trikrat, kar veliko znaša. Zato nam je treba varčnim biti, če nočemo pozneje v zadrego in pomanjkanje priti, kakor nas sv. Duh opominja s tistimi besedami, ki sem jih vam malo poprej povedal. V lep izgled nam bodi Egiptovski Jožef, ki je v sedmih rodovitnih letih spravljal žito za sedem nerodovitnih letinj (Gen. 41.).

b) Marsikteri tudi s potratnim, predragim življenjem v revščino zaidejo, to je, čez svoj stan vhaajajo in čez svoje premoženje; po gosposko bi radi živeli, premoženje pa jim ne pripusti več kot kmetiškega življenja. O tem govori sv. Duh: „Kdor vino ljubi in drage pojedine, ne bo obogatel“. (Prov. 21, 17.) Vsak naj živi po svojem stanu in premoženju: kmet po kmetijsko, gospod po gosposko, mestnjani po mestnjansko, plemenitaš po plemenitaško, dninar in rokodelc po dninarsko in rokodelsko. Kdor pa črez vojnice vhaaja, ga pomanjkanje zahaja. Kava na primeru ne raste v naših krajih; iz daljnih dežel se mora pripeljati, z dragim denarjem plačevati; in vendar bi rado že vsako borno babše kavo pilo. Naši dedje so jedli v jutro sok ali kako sočivje, in so si privarovali mnogo časa in dnarja; imeli so denarjev v skrinji. Taka je tudi s tobakom . . .

c) Mnogo jih v siromaštvo zagazi po svojem pijančevanju, ker le preradi serkajo ali vino, ali ol ali clo žganjico. To spričuje sv. pismo rekoč: „Težak, ki za vinom pohaja, obogatel ne bo.“ (Sir. 19, 11.) „Varuj se obedov pijancev. Pijanci in sladkosnedeži se v največjo revščino zagraznejo.“ (Prov. 23, 20, 21.) Taki ljudje so ali revni ali bogati. Če so revni, bodo še revniši od dne do dne. So pa bogati, obožali bodo. Po silni vročini se celo jezero izsuši, tem ložej skrinja bogatina po nezmernem zapravljanju in pijančevanju. — Ravno to poterduje nam tudi vsakdanja skušnja. Oj, koliko ljudi je že po pijančevanju v najhujšo revščino in največje siromaštvo prišlo. Bil je bogat mož v neki fari na Kranjskem, ki je toliko dnarja imel, da bi bil zamogel, kakor je se sam bahal, čez tri fare s to-

larji (križevci) cesto vložiti. Ali glej! nekaj let preteče, in je tako obožal, da je od hiše do hiše kruha prosil. In menim, da ste tudi vi vsi že dosti takih poznali in jih še poznate, ki so po pijančevanju obožali. Saj se takih nesrečnežev v nobeni fari ne manjka! Tudi zdrava pamet nam vse to dokazuje. Kaj ne, denarja je po malem; vino, ol in žganje pa je drago? Kako lahko se tedaj zgodi, da človek več zapije, kakor črez dan zasluži! Kako lahko se še clo na en kamp (hip) požene več kot zaslužek celega tedna! To se posebno lahko primeri, če kdo po pivnicah popija. Pa tudi če človek svoje lastno vino popija; iz česa pa si bo dnar dobil za razna opravila in odrajtvila, če vina ne proda? Kaj čuda, če taki zapravljivi ljudje polagoma zagazijo v največo revščino? Kaj čuda, da so po takem potu obožali najbogatejši ljudje, reveži zabredli v še večo revščino ali pa vsemu svojemu zaslužku vkljub vedno le revni ostali? Kaj čuda, da taki ljudje dolg na dolg nakladajo, dolgove plačevati pa jim ni mar?

d). Veliko ljudi sirotnih postane po peklenki nečimurnosti. Naši pametni dedje so se oblačili v domačo perteno in sukjeno ali volnato obleko, ki so jo še otroci po njih podedovali in nosili; dandanešnji pa se oblačimo v tuje blago, ki je scer drago, ne pa terpežno in terdno. Napuh vso mero presega, da skor siromaka od bogatina po obleki več ne razločiš! Kaj čuda, da je dnar tako redek? Kaj čuda, da je revščina tako obilna? Kaj čuda, da mnogi toliko glada prebijejo in toliko pomanjkanja terpe, ko so letine bolj hude? Kaj čuda, da mnogi rokodelcem, čevljarjem, šivarjem, tkavcem, kovačem, pekom, mesarjem itd. dolžni ostajajo in ostanejo?

3. Pri mnogih je pomanjkanje bogaboječnosti krivo njih revščine in siročine.

Neskončno sveti in pravični Bog strahuje hudobijo večkrat že na tem in ne le samo na unem svetu, postavim z boleznimi in drugimi nesrečami (Sir. 38, 15. Prov. 3, 33.)

Kar se prav očitno skazuje nad Saveljovo, Ahabovo in Helijevo hišo. Te tri hiše so bile prebogat; kakor hitro pa so jela brezbožne prihajati, odtegnil jim je Bog svoj blagoslov ali žegen; prišle so v pomanjkanje, potem v siromaštvo, in naposled jih je Bog popolnoma zaterl in pokončal. Živa priča vsega tega so nam vdrugeč tudi Judje. Kakor hitro so se vdali brezbožnemu življenju, zdajci jih je Bog obiskal z dragino, z lakoto in drugimi nadlogami. Zemlja sadu ni dajala in reke so posahnile. Nobeden si ni mogel več oskerbeti vsakdanjega živeža. In zakaj je vse to nad nje prišlo? Zavoljo brezbožnosti prebivavcev pravi David. (Ps. 106, 34.)

Ali nimamo tedaj tudi mi, bratje in sestre! pravice misliti, da je dandanešnji veliko ljudi ravno zavoljo greha revnih postalo in obožalo? — Ta ali uni je prevzel po svojih starših obilno premoženje: najlepše polje, senožeti, vinograde, hiše, verte, orodje, duar . . . Nemogoče se nam je zdelo, da bi vtegnil ta človek

kdaj reden postati. In vendar so obožali le bolj in bolj. Mnoge nesreče, neprevidene pravde, nesrečne kupčije, neporedne ženitve, ogenj, boleznj so jih ena za drugo dohitevale in nazaj devale, da je šlo vse le rakovo pot. Karkoli so starši z velikim trudom privarovali, šlo je pod zlo, šlo je iz biše, in pomanjkanje v hišo. Kaj menite, kdo je bil tega kriv? odkod vse to? Pri mnogih zapravljalivost, kakor smo poprej slišali, pri mnogih in premnogih pa tudi pomanjkanje bogaboječnosti. Kakor pobožni namreč in bogaboječi so bili njih starši in dedje, ravno tako brezbožni in bogapozabljivi so bili oni sami; in kakor pridni in goreči so bili njih starši za službo božjo, ravno tako mlačni in zanikerni so bili za-njo oni. Njih starši so obiskovali vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik božjo službo, če jim je le mogoče bilo, ne le dopoldanjo ampak tudi popoldanjo; nobene pridige, nobenega keršanskega nauka niso zamudili, ampak zvesto poslušali so besedo božjo, da bi po njej sveto vero in dolžnosti svojega stanu vedno bolj spoznavali. Vsak četerti ali peti teden so prejeli vredno sv. zakramente in se k temu prav pripravljali. V vsem svojem djanju in ravnanju so bili odkritoserčni in pošteti; duhovsko in deželsko gosposko so spoštovali; vsem ljudem sploh so bili prijazni, ubogim miloserčni Pri njih otrocih pa je le vse narobe. Služba božja, molitev, božja beseda, sv. zakramenti itd. so jim zamerzeli. Sploh le tedaj so v cerkev šli, kedar jih je morala zapoved, ali kedar so se bali, da bi se ljudje nad njimi ne razgledovali; ravno tako nemarno so opravljali dolžnosti do bližnjega. Bili so merzli v vsem.

Ravno tako je veliko drugih ljudi, ki so scer prav pridni, se noč in den vkvarjajo in tudi ne zapravljajo; vendar pa kar naprej ne morejo; vedno le revni ostanejo, če še clo den na den revniši ne postajajo. Kaj menite, od kod to pride? To se izhaja iz tega, da jim pomanjkuje bogaboječnosti; ker ne živé pobožno, ne zadosti keršansko. Med zakonskimi biva, postavim, veden prepir. V njih hiši ni drugega čuti, kot neprenehano razsajanje, rotnje in preklinjevanje. Mož preklinja ženo, žena moža; obadva pa otroke. S tem se tudi otroci kletvini privadijo, in kolnejo eden drugega, kolnejo delo in živino. V marsikterih hišah je mož, v marsikterih žena razpuščena in razuzdana; v marsikterih imajo otroci, v marsikterih posli slaba shajališča in znanja. V marsikterih hišah se terpi ponočno igranje, plesanje in pijančevanje, pri katerih se marsikaj prepovedanega govori, marsikaj pregrešnega zgodi. Oh, koliko nedolžnih duš se va-nje ne zvabi in ne zapelje v greh!

Sodite zdaj bratje in sestre, ali je v stanu Bog svoj blagoslov in žegen dajati takim hišam? in ali ni veliko več prisiljen, jih obiskovati in strahovati z najhujšimi časnimi in večnimi kazni?

Sklep.

Potem takem, ljubi bratje in sestre! pride pomanjkanje in revščina pri marsikterih ljudeh ali iz zapravljevosti ali iz pomanjkanja pobožnosti; toraj spodite iz svoje hiše vso lenobo; delajte pridno, mravljinčcem podobni, od ranega jutra do terde noči; in tudi svoje otroke vedno dela vadite. (Sir. 33, 29.) Preženite iz svoje hiše vso zapravljevost. Vedno v mislih imejte, kar sv. Duh pove, ker pravi, da je treba z malim previdno ravnati (Prov. 30, 25.) in ob času obilnosti čas lakote pred očmi imeti, in v sredi bogastva misliti na revščino in pomanjkanje. (Sir. 18, 25.) Bodite toraj varčni pri vsaki reči; varujte se vseh nepotrebnih stroškov, se posebno varujte presilne nečimurnosti v noši in nezmernega pijančevanja (Sir. 19, 1.). Živite vseskozi pobožno in bogaboječe. Ne pozabite, kar uči sv. Pavelj rekoč: „Pobožnost je za vse dobra; njej je plačilo obljubljeno v sedanjem in prihodnjem življenju.“ (I. Tim. 4, 8.) Tudi si k sercu vzemite, kar sv. apostelj Peter uči, ker pravi: „Kdor hoče dolgo živeti in dobre dni imeti, naj se varuje hudega in naj dobro dela.“ (I. Petr. 3, 10. 11.) Po takem potu bo delal in tudi vlovil. (Luk. 5, 5.) Amen.

Pridiga za V. pobinkoštno nedeljo.

(Od bratovske sprave; gov. J. P.)

„Jaz pa vam povem, da vsak, kateri se jezi nad svojim bratom, kriv bo sodbe.“
Mat. 5, 22.

Vvod.

„Mir bodi ljudem na zemlji, kateri so svete volje.“ Tako so prepevali angelji na nebu ob rojstvu Zveličarjevem. „Mir vam bodi, je pozdravljaj Jezus svoje učence, ko se je po svojem vstajenju apostelnom pervokrat prikazal. „Mir Kristusov naj gospoduje v vaših srcih,“ piše apostelj (Kol. 3, 15.). Po tem takem bi imela biti naša zemlja zares dolina mirú, hiša edinosti, prebivališče prijaznosti in ljubezni! Toda ljudje si jo le radi spreminjajo v dolino solz in prepira, v hišo needinosti in razpora, v stanovališče neprijateljstva in sovraštva. Kar pa je posebno žalostno, je to, da ljudje ne spoznajo svoje krivice, in se pri vsem sovraštvu štejejo med dobre in pravične ljudi. Ravno to pa je tista farizejska pravičnost, od ktere govori naš Zveličar v današnjem sv. evangelju, ter jo hudo zavračuje rekoč: „Ako ne bo obilniša vaša pravičnost, kakor pismarjev in farizejev, ne pojdete v nebeško kraljestvo. Slišali ste, da je rečeno

starim: ne ubijaj; kdor pa ubija, kriv bo sodbe. Jaz pa vam povem, da vsak, kateri se jezi nad svojim bratom, bo kriv sodbe.“ — Kristjani moji! take farizejske pravičnosti nas obvaruj Bog! Nikar ne nosimo jeze in sovraštva v svojem sercu, marveč odpuščajmo, kedar smo bili razžaljeni. Nikar ne izgovarjajmo se s praznimi izgovori, kakor da bi pretežko ali clo nemogoče bilo, odpustiti razžaljivcem. Povem vam:

1. odpustiti je mogoče;
2. odpustiti je potrebno in
3. odpustiti je ljubo ljudem in Bogu.

Od tega hočem danes govoriti; le zvesto poslušajte!

Razlaga.

1. Marsikteremu se zdi vse pretežko, odpustiti iz serca. „Rad bi odpustil“, pravi, „pa ne morem. Kar ne morem prenašati tega človeka. V sercu mi zavre, da ga le vidim.“ Ljubi kristjani! varujmo se, tako misliti ali govoriti! S takimi mislimi ali besedami bi goljufovali sami sebe, in Boga močno žalili; kajti odpustiti je vselej mogoče.

a) Sovraštvo je res že od nekdaj na svetu. Sovraštvo je okužilo že serce Kajnovu, in ga zapeljalo, da je brata umoril. In Kajn je vendar poznal Boga in božjo postavo. Ko pa je polagoma ugasnila ljudem luč razodenja božjega in so zgubili spoznanje edinopravega Boga, namesto Stvarnika molili stvar, zgubili so ob enem tudi pravo spoznanje svojih dolžnost, med drugimi niso spoznali dolžnosti, odpustiti svojim razžaljivcem. In zdaj serd in sovraštvo, kervavo maščevanje ne le ni bilo prepovedano, temveč je bilo clo zapovedano. To je očitna priča, kako dalječ da v zmoto in hudobijo zaidejo ljudje, kakor hitro jim zatamni luč razodenja božjega. Dasiravno pa so se ljudje zastran te dolžnosti po večem znašli v zmoti, in živeli v neznašljivem sovraštvu, so se vendar le med njimi nahajali nekteri žlahnejši možje, kateri sovraštva niso poterdili, maščevanju ne besede govorili, marveč iz serca odpustili svojim razžaljnikom. To je jasna priča, da je odpustiti mogoče. Tak je bil davno pred Kristusom med neverniki Focijon imeniten mož v Greciji. V slepem sovraštvu od svojih sosedov obsojen v smert, je rekel, preden je prijel za strupeno kupo, svojemu sinu: „Moj sin! to ti bodi moje poslednje in edino povelje, da pozabiš mojo smert, in se za-njo nikdar ne zmaščuješ.“ Iz tega spoznajte, ljubi moji! da odpuščati razžaljnikom ni nemogoče; clo nevernikom se to ni zdelo nemogoče. — Ozrimo se na Izraeljce! Tudi med njimi zagledamo marsikak lep zgled bratovske sprave. Kako veliko krivico so storili Egiptovskemu Jožefu njegovi bratje. V vodnjak so ga vergli, hudo ga imeli, in na zadnje prodali tujim tergovcem, kateri so ga peljali v daljni Egipt. V Egiptu pa je bil povzdignjen do kraljeve časti. In zdaj

pridejo bratje k njemu. Lahko bi se bil znosil nad njimi, pa ni hotel, in jim je odpustil iz serca! — Savelj je preganjal Davida in mu stregel po življenju. David pa zaleze spečega spreganjavca. Lahko bi si ga bil spravil s poti, pa noče nanj položiti svoje roke, marveč mu lepo odpusti. — Še lepše izgleda nahajamo med kristjani: „Gospod! ne prištevaj jim tega greha!“ je molil sv. Štefan za svoje ubijavce, ko so od vseh strani kamnje vanj lučali. — „Da, odpustim ti, in namesto umorjenega bodi zdaj ti moj brat!“ rekel je vitez Janez Kvalbert (Qualbertus) človeku, kateri mu je bil poprej brata umoril, zdaj pa ga srečal neoborožen v soteski, in ga prosil, naj mu prizanese v imenu Križanega. — Vidite, da je mogoče odpustiti. Goljufovali bi toraj sami sebe, če bi mislili, da je odpustiti nemogoče; pa tudi Boga bi hudo žalili.

Bog je kar naravnost zapovedal, naj odpuščamo razžaljenje; Kristus pa je to zapoved še natanjčniji razložil. Bog pa nam ne naroča nič nemogočega. Preklinjal bi tedaj, kdor bi rekel, da odpustiti mogoče ni. Veliko premore človek že z lastno terdno voljo; z božjo pomočjo pa premore vse. Odpustiti tedaj ni nemogoče, ampak je mogoče; zraven tega je pa tudi še:

2. potrebno, je naša terda dolžnost. Sv. pismo stare in nove zaveze nam to veleva, in zapoveduje: a) odpuščati, in b) naglo odpustiti.

a) Že po Mozesu je govoril Gospod Bog svojemu ljudstvu rekoč: „Ne sovraži svojega brata v svojem sercu, ampak očitno ga posvari, da nimaš greha zavoljo njega. Ne išči maščevanja, in ne spomni se krivice svojih sosedov.“ (III. Moz. 19, 17.) Ravno to naroča tudi Zveličar, in pravi: „Odpustite, ako kaj čez koga imate, da tudi vaš Oče, kateri je v nebesih, vam odpusti vaše grehe.“ (Mark. 11, 25.) „Ljubite svoje sovražnike, dobro jim storite, kateri vas sovražijo, in molite za-nje, kateri vas preganjajo in obrekujejo; da bote otroci svojega Očeta, kateri je v nebesih, kateri da solncu sijati na dobre in hudobne, in da dežiti na pravične in krivične.“ (Mat. 5, 44. 45.) In kakor njih mojster, učé tudi njegovi učenci. Sv. apostelj Pavelj piše: „Nikomur ne povračujte hudega za hudo. Ne delajte si sami pravice, preljubi! ampak dajte prostor jezi božji. Zakaj pisano je: „Meni gre maščevanje, jaz bom povernil, reče Gospod.“ (Rom. 12, 19.) Iz teh kakor tudi še iz mnogih drugih besed lahko posnemamo, da smo dolžni odpuščati svojim razžalnikom.

b) In kdaj je treba odpustiti? Morda črez več let? ali pa na smertni postelji, ko nas strah pred sodbo božjo v to žene? Res se to godi med kristjani, in scer ne ravno malokrat, in nekteri kristjan nič noče vedeti za bratovsko spravo, dokler mu merzel smertni pot ne stopi na čelo. Vse drugači pa nam veleva naša sv. vera. Nicetas, poglavar Antijohije, je hotel nekega dne oklicati postave, škodljive siromakom tistega mesta. Patrijarh Janez, zavoljo svoje radodarnosti imenovan ubogajmedajavec, se je pa temu

vstavljal. To pa je Nicetasa razžalilo tako močno, da se je ves jezen proč pobral od Janeza. Proti večeru pa mu pošlje Janez listek. Na listu pa so bile zapisane besede: „Solnce ravno kar zahaja!“ Te male besede so bile poglavarja tako pregrele, da se je kar naravnost podal k patrijarhu, ter se ž njim spravil. Kako pa, da so ga te male besedice tolikanj prevzele? Zato, ker so bile posnete iz svetega pisma, ktero pravi: „Solnce naj ne zajde v vaši jezi!“ (Efež. 4, 26.) Tedaj ne še le na smertni postelji, ne še le po več letih ali mescih ali tednih, temveč kar hitro je treba odpustiti razžaljivcem.

Dolžni smo tedaj odpustiti, in naglo odpustiti vsem, ki so nas razžalili. Verjamem, da nas to včasih stane prav težko; vem, da se naše hudo nagnjenje temu vstavlja, pa božja volja je, da odpustimo, in odpuščanje je mogoče, je potrebno, je pa tudi še:

3. ljubo ljudem in Bogu. Odpuščanje nam pridobi a) prijaznost ljudi, in b) kar je še vse več vredno, dopadanje božje.

a) Nekteri scer res mislijo, da naši sovražniki bojo še vse prevzetniši, in nas bodo še hujše žalili, ako jim prizanašamo in odpuščamo. Kaj takega bi utegnil morda res storiti tu in tam kak neotesan človek; po navadi pa se kaj takega ni bati, in berž ko ne si bomo s takim ravnanjem pridobili serce nasprotnikovo. To nam lepo razlaga sv. Ambrož, ker pravi: „Maščevanje spočenja maščevanje, in jeza jezo vnema tudi pri drugih. Če vidi vaš sovražnik, da ste krotko in pohlevno prenesli prvo razžaljenje, in mu voljno spregledali tudi drugo razžaljenje, menda vsaj ne bo prišel do tretjega razžaljenja. To je pač res! Serce se mu bo otajalo. Mislil si bo: „Moj nasprotnik je boljši od mene!“ Sramoval se bo svoje krivice, in je ne bo več ponavljal. — In če bi do tega tudi ne prišlo, in bi naš nasprotnik z našo krotkostjo res postal še prevzetniši in sitnejši, vendar nam našo prizanesljivost že zadosti poplača ta misel: da smo spolnili zapoved Jezusovo, in si pridobili dopadanje božje. Da ljubi kristjani! če bi si s svojo odjenljivostjo ne pridobili prijaznosti ljudi;

b) dopadanja Gospodovega pa smo si vendar le svesti. To nam sv. pismo obeta rekoč: „Bog se bo zmaščeval nad tistim, kateri išče maščevanja, in gotovo bo obderžal svoje grehe. Odpusti svojemu bližnjemu, kedar te je razžalil; in na to bodo tudi tebi odpuščeni tvoji grehi, če prosiš.“ (Sir. 28, 1.) In kako lepo tudi Kristus sam govori v tem, ko pravi: „Ako ljudem odpustite njih grehe, tudi vam bo vaš Oče nebeški odpustil vaše grehe.“ „Ljubite svoje sovražnike, da bote otroci svojega Očeta, ki je v nebesih.“ (Mat. 6, 14. 5, 44.) Po tem takem je Gospod pripravljen, spregledati nam našo krivico, odpustiti nam razžaljenje, ki smo mu ga storili; da, še več nam hoče storiti, dati nam hoče spet svoje dopadanje, dozvati nas za svoje otroke, če tudi le mi imamo znaš-

ljivo serce in odpustimo svojim razžaljivcem. Oh, ta obljuba je pač prav pripravna, nas omečiti, da odpustimo slehernemu sovražniku, ker tako veliko plačilo čaka znašljivih ljudi, čaka božje dopadanje, čaka pravica božjih otrok in večno življenje!

Sklep.

Ljubi kristjani! mogoče je, potrebno je in hvalevredno odpustiti razžaljivcem. Ravno zato je pa tudi kristjanom zarajtano tem hujše, če nočejo konca storiti svojemu sovraštvu. In vendar se nahaja tako veliko kristjanov, ktere zadeva to očitovanje. Tako veliko jih je, kateri se po cela leta ne spravijo; in nasproti jih je tako malo, kateri bi vedno v edinosti živeli in lepi zastopnosti, vsako razžaljenje kar naglo odpustili eden drugemu! In včasih je najmanjša reč zadosti, narediti sovraštvo med ljudmi: včasih je kaka nepaznost v govorjenju ali djanju, včasih kaka ped zemlje, kako perišče sena, kako drevesce v gozdu ali kaka druga mala reč, ktera nekterikrat jezo tako močno podkuri, da je ni vstanu pogasiti ne prigovarjanje, ne prošnja, ne svarjenje, ne žuganje. V neki vasi na južnem Francoskem ste živeli dve sestri, obedve omožene na bogatih kmetijah. Po materni smerti pa ste se sperli zastran dedščine, in scer zastran prav male stvarice tako hudo, da se starejša sestra nikakor ni hotla več spraviti z mlajšo sestro, ktera bi bila rada spravo naredila. Prigodi pa se, da mlajša sestra za smert oboli. Iz serca je želela še posebno zdaj se spraviti s sestro, preden bi prejela sv. zakramente; toda Liza, starejša sestra, se ni pustila pregovoriti po nobeni ceni, obiskati svojo bolno sestro. Žalost je bolno sestro le še bolj objedala, in umorila tem poprej. Umiraje pa je še zaklicala: „Mora me videti, mora me videti!“ In glej! res se je zgodilo, kar je rekla umirajoča. V tistem kraju imajo navado, sosebno tam, ker je fara bolj odročna, na vozeh prepeljavati merliče na pokopališče. Tudi tega merliča tedaj položé na lep voz, vprežen s parom mladih konj. Konji vsi živi vozniku ubežé, in zdirjajo kar naravnost črez goro pred hišo Lizino. Ondi planejo skoz odperte duri na dvorišče, ob vogel zadenejo in prevernejo voz ravno pred durmi. Truga pade z voza, pokrov se odpre, in merlič se iztrese iz truge. Liza, ktera v svojem sovraštvu clo za pogrebom ni hotla iti, pri tem šundru prihiti iz hiše, in zagleda pred pragom svojo sestro z mertvaškim vencem ali kranceljnom na glavi. Groza jo obide, v omedlevico pade, huda merzlica jo strese, in tretji dan na to je umerla tudi ona. Pa niso jo pokopali zraven sestre, tudi ne djali v blagoslovljeno zemljo. — Poglejte! kam utegne sovraštvo pripraviti človeka, kateri se mu vda!

Zatorej, ljubi moji! spodimo iz serca jezo in sovraštvo! Vstavljajmo se mu koj iz začetka, ter mu nikar prostora ne dovoljujmo v svoji duši. Radi odpuščajmo, vsak dan storjeno krivico. Solnce

naj ne zajde v naši jezi! Kaj smo si na boljšem, če se jezimo in živimo v sovraštvu? Vsa naša dobra dela, vse naše molitve, vsi naši posti in milošne bi ne imele cene pred Bogom. „Če tedaj svoj dar prineseš k altarju, in se tam spomniš, da ima tvoj brat kaj zoper tebe; pusti ondi svoj dar pred oltarjem in pojdi poprej spraviti se s svojim bratom,“ (Mat. 5, 23.) govori Jezus, naš Gospod, pa tudi pristavlja resno svarilo: „Ako pa ne odpustite ljudem, tudi vaš Oče ne bo vam odpustil vaših grehov! (Mat. 6, 15.)“ Bog obvaruj nas torej jeze in sovraštva! Amen.

Pridiga za VI. pobinkoštno nedeljo.

(Bodimo varčni ali šparljivi; gov. J. A.)

„In so pobrali ostanke koscev, sedem jerbasov.“ (Mark. 8, 8.)

V v o d.

Evangelje četrte nedelje v postu in evangelje današnje šeste nedelje po binkoštih ste si zlo podobni.

Evangelje četrte nedelje v postu nam pripoveduje od tistega velikega čudeža, ko je Jezus s petimi ječmenovimi kruhi in dvema ribama pet tavžent mož nasitil, in je še dvanajst jerbasov polnih ostalo. — Evangelje današnje nedelje pa nam pripoveduje, kako je Kristus Gospod s sedmimi ječmenovimi kruhi in nekterimi ribami štiri tavžent mož nasitil, in je še sedem jerbasov polnih ostalo.

V postnem času nas ta čudež pomnoženega kruha spominja skrivnosti polnega kruha v presvetem altarskem zakramentu; takrat sv. kat. cerkev kliče verne svoje k velikonočnemu sv. Obhajilu, pri katerem jih je milijone poživljenih in nasitenih k večnemu življenju. — Danes pa imamo občudovati, kako je predobri Oče nebeški pomnožil in blagoslovil vsakdanji kruh in zdaj sploh telesni živež; ravno je čas žetve in ljudje spravljajo obilni blagor božji v svoje žitnice. Nebeškega kruha nikoli ne primanjkuje, če jih tudi na milijone od njega vživa, in pozemelskega kruha tudi nikoli ne zmanjka, če ravno je brez števila veliko stvari, ki se vsak dan živijo od tega kruha. Z nebeškim kruhom nam ni treba varčnim biti, ne samo enkrat v letu, ob velikonočnem času, bi ga imeli vživati, ampak večkrat v letu. Večkrat v letu bi imeli pristopati k božji mizi in svojo dušo nahranjevati s tistim kruhom, ki je pravo telo in prava kri našega Gospoda Jezusa Kristusa v presvetem zakramentu. S pozemelskim kruhom, s pridelki zemlje, bi morali pa varčni biti, in obilni blagoslov božji pobrati, da nič konec ne vzame. Danes se

mi toraj prav priložno zdi, od varčnosti, in sicer od prave keršanske varčnosti govoriti. Varčnost je pri vsaki družini potrebna. Z varčnostjo se tudi pri majhnem hiševanju izhaja, brez varčnosti najbogatiše hiše konec vzamejo. Srečen torej, kdor varčevati zna, to je, kdor tega, kar ima, ne izdaja po nepotrebnem, ampak za prihodnje potrebe prihranjuje. Kako pa moramo varčni biti? Varčni moramo biti:

1. Ob pravem času;
2. na pravem kraju;
3. iz pravega namena. Pripravite se; jaz začnem v imenu Jezusovem.

Razlaga.

1. Varčni moramo biti ob pravem času. Modri Sirah (18, 25.) pravi: „Spominjaj se uboštva ob času obilnosti in potreb siromaštva ob dnevu bogastva.“ Egiptovski Jožef je v sedmih rodovitnih letih žitnice napolnil, v sedmih nerodovitnih letih bi bilo prihranjevati prepozno in nemogoče. Čas varčnosti je tedaj čas, ko je pridelkov zadosti. Nekteri ljudje pa tega ne razumejo; ob času obilnosti je pri njih dir in daj; kedar imajo, so židane volje, kedar pa nimajo, pa stradajo in pomanjkanja terpé. Nekteri ob času obilnosti pravi: „Čemu bom zdaj šparal ali varčeval, ko imam; „varčeval bom potlej, ko ne bom imel.“ Jes pa pravim: „Potlej ko imel ne boš, ne boš varčeval, ampak boš le stradoval.“

Ob pravem času varčen biti, pravi se tudi: Varčen biti v mladosti. Nekterim ljudem je varčnost tako rekoč prirojena, in že v mladosti začnejo prihranjevati, in to je prav in lepo, samo tega se je treba varovati, da varčnost v lakomnost ne zaide. Toda mnogi pa že v mladosti kažejo, da clo nič varčni niso, hočejo že svoj denar imeti, hočejo igrati, pijančevati, v tovaršije zahajati, povsod zraven biti, nečimerna oblačila imeti itd. Marsikteri mladi ljudje delajo, kakor zgubljeni sin, ki je vse svoje premoženje zapravil, ker je razuzdano živel, potlej bi bil pa rad otrebke jedel, s kterimi so svinje redili, ali nobeden mu jih ni dal. O ljubi mladi ljudje! vstavljajte se takim željam in skušnjavam! Mlad zapravljivec ne bo nikoli ne sebe ne družih srečnih storil. — Starši! zaderžujte take otroke, ne bodite tako nespametni, da bi svoje otroke k zapravljujivosti napeljevali, da bi sladkosnedenost in nečimernost v njih budili in podpirali! Učite in opominjajte jih, naj zgodaj varčni bodo, in bodo za se in za vas imeli, kedar pride čas potrebe.

2. Varčni moramo biti na pravem kraju. Najbolj bomo spoznali, kaj hočem reči, če premislimo, kako nekteri ljudje napak prihranjujejo.

Tukaj ta kmet je varčen pri klaji za živino; zato so pa tudi njegove krave podobne tistim sedem gerdim in medlim kravam, ki jih je kralj Faraon v sanjah videl.

Tam uni gospodar je varčen pri popravi hiše; zato pa tudi hiša na enem koncu v tla, na drugem koncu pa kviško leze. — Kaj ne, da taka varčnost ni na pravem kraji?

Če je kdo doma varčen, zunaj hiše pa zapravlja; ali če je kdo pri živežu varčen, pa vse na oblačila obeša; ali nasproti, če kdo na oblačila nič ne porajta, pa je sladkosneden in vse skozi gerlo zaganja; ali če je kdo v majhnih rečeh nataujčen, v velikih rečeh pa kupoma proč meče, ali je v velikih rečeh natanjčen, malih reči pa nič ne porajta, itd. — tu vidimo, da na enem kraji je varčnost, na drugem je pa ni, in morebiti je ravno na pravem kraji ni, kjer bi najbolj potrebna bila.

Pojdimo še dalje, in prepričali se bomo, kako pogostoma so ljudje na napčnem kraji varčni.

Nekteri starši iz same skoposti svojih otrok se ničesar izučiti ne dajo. Taka varčnost ni na pravem kraji. Zakaj dober poduk je boljša in gotoviša dota, kakor denar, ki ga starši svojim otrokom zapusté.

So pa tudi otroci, ki so varčni pri tem, da staremu slabotnemu očetu in materi potrebni živež kratijo in jim ne pomagajo. Taka varčnost je tudi na napčnem kraji, in otrokom, ki četrte božje zapovedi ne spolnujejo, ne bo se dobro godilo.

Na napčnem kraji je varčnost tistih gospodarjev in gospodinj, ki poslom slabo hrano, ali premalo hrane in premajhno plačilo dajejo. — Tukaj se naprej vidi, da bo delo slabo opravljeno, in da se posli na drugačno vižo odškodujejo. Kdor preveč hoče, na zadnje clo nič ne dobi.

Potlej je na napčnem kraji varčnost tistih, ki si v boleznih iz same lakomnosti nobene postrežbe ne privoščijo, nobenega zdravnika ne iščejo, in si ne pomagajo. — Z majhnimi stroški bi se dalo dostikrat hitro pomagati; ker se jim pa denarjev škoda zdi, le čakajo, da bo bolezen sama ponehala; toda bolezen zmiraj hujša in škoda zmiraj večja prihaja.

Na napčnem kraji je tudi varčnost tistih, kterim se za uboge, za šolo, za cerkev kaj darovati škoda zdi, iz strahu, da bi s tem njih premoženje se ne skerčilo: — Taki pridejo ob blagor božji, ker Bog je rekel: „Dajte, in se vam bo dalo.“ (Luk. 6, 38).

Narbolj na napčnem kraji je pa varčnost tistih, ki se ptujega blaga lotijo, da bi si svoje premoženje pomnožili. — Pa takim se bo zgodilo, kar pregovor pravi: „En krivičen vinar deset pravičnih pojé.“ Sv. pismo pravi: „Krivični zakladi nič ne koristijo.“ (Preg. 10, 2.)

Kakor vidite, se ne manjka varčnih ljudi, to je takih, ki niso na pravem kraji varčni; pa se jih tudi že od nekdaj ni manjkalo. Že Kajn ni bil na pravem kraji varčen, ker ni hotel pervega in najboljšega sadu Bogu v dar prinesiti. Laban je hotel varčen biti, ker je Jakobu, ki mu je veliko let zvesto služil, zasluženega plačila zaderževal. Savelj in njegovo ljudstvo so hotli zaklade Amaleki-

čanov prihraniti, ki jih je bil vendar Bog pokončati zapovedal (I. kralj. 15, 9.). Judež Iškarjot bi bil rad tisto mazilo prihranil, ki ga je Marija Magdalena Jezusu zlivala na glavo, in mu je z njim noge mazilila; in Ananija in Safira, ki sta njivo prodala, da bi bila denar, ki sta ga za njo prejela, med uboge razdelila, sta hotla nekaj tistega denarja za-se prihraniti. — Tako napčno varčnost Zveličar zaverže, ker pravi: „Ne skerbite za svoje življenje, kaj bote jedli, tudi ne za svoje telo, kaj bote oblačili.“ Zveličar varčnosti ne zaverže! „Poberite kosce, kateri so ostali!“ opominja On; gotovo pa hoče, da bodimo varčni ob pravem času in na pravem kraju. — Da pa naša varčnost ne bo samo človeško delo, ampak da bo keršanska in Bogu dopadljiva čednost, moramo varčni biti

3. iz pravega namena.

Kdor je varčen zato, da bi obogatel, to je skoparija in lakomnost, in tak je podoben bogatemu evangeljskemu možu, ki je le za to skerbil, kako bi si bogastva nagrabil.

Kdor je varčen zato, da bi potlej dobro in lahko na svetu živel, dobro jedel in pil, se prevzetno nosil, to je poželjenje po veselji in tak je podoben spet tistemu možu, ki je sam sebi rekel: „Počivaj, jej, pij in bodi dobre volje“! ali pa „bogatinu, kateri se je oblačil v škerlat in v tanjčico, in se je vsak dan imenitno gostil.“

Kdor je varčen iz strahu, da bi lakote umreti ne moral, to je skerbljivost in nezaupnost v božjo previdnost, in tak je podoben tistim, od katerih Zveličar pravi, da skerbé, kakor neverniki. (Mat. 6, 32.)

Varčnost iz skoparije in lakomnosti, iz poželjenja po veselju, iz skerbljivosti in nezaupnosti v božjo previdnost — ni prava, Bogu dopadljiva varčnost; ta mora veliko več iz dobrega nam priti.

a) Če so prvič starši varčni, da bi svoje otroke dobro izrediti in jim spodobno premoženje zapustiti mogli, ker po besedah sv. Pavlja (II. Kor. 12, 14.) so starši dolžni, zaklade za otroke nabirati;

b) če so drugič otroci varčni, da svoje starše podpirati in četrto božjo zapoved nad njimi spolnovati morejo;

c) če je posel, ki nima dolžnosti koga podpirati, varčen, da si za potrebo kaj prihrani, da poznejši drugim ljudem ni nadležen;

d) če četrtič je kdo varčen, da dolgove in davke plačati more, da nikomur škode ne dela, ali da storjeno škodo poravna itd.

e) če je kdo varčen zato, da si z bogastvom prijatelje delati (Luk. 16, 9.) to je, Bogu dar prinašati, ubogajme dajati, in dela keršanskega usmiljenja doprinašati zamore. Taka resnično keršanska varčnost je že mnogo cerkev, šol, bolnišnic in drugih pobožnih in dobrotnih naprav postavila. Ako ste iz takih pobožnih, keršanskih namenov varčni, potem je gotovo, da taka varčnost Bogu dopade in bo od Boga blagoslovljena, in vam bo v časno in večno srečo zalegla.

Sklep.

V italijanskem mestu Milanu je živel nek bogat zdravnik, po imeni Machi. Po celem mestu je bil razupit kot terd skopuh ali lakomnež. Machi pa za vse to ni trohice maral in šel je svojo pot; pri vsem svojem bogastvu je živel kot najrevniši dninar in se nosil skoraj po beraško. Skrivši in na tihem je delil obilno ubogajme in doprinašal veliko dobrih del. Machi umerje — in po mestu se vse čudi, da začnejo ubogi po mestu jokati in zdihovati: Zgubili smo svojega največjega dobrotnika, zgubili smo svojega očeta! Neštevilna rajda ubogih in siromakov je šla jokaje za parami svojega dobrotnika, in celo mesto ni se moglo načuditi nad tem, ko najdejo dvesto tisoč goldinarjev, ktere je rajni zapustil in odmenil za to, da velika mestna bolnišnica se bolj razširi in popravi. Vse mesto je odmevalo slave in hvale, ki se je pela rajnemu Machiju, ki je bil v življenji toliko krivo sojen in obrekovan. To plačilo je dobil varčni mož Machi tukaj na zemlji. Večao plačilo pa je dobil tam pri Tistem, ki je obljubil, vsako dobroto stokrat poplačevati: „Karkoli ste storili enemu najmanjših, storili ste meni“. Zatorej bodimo varčni ob pravem času, na pravem kraji in iz pravega namena. „Poberite kosce, kateri so ostali“, pravi Jezus v današnjem sv. evangelju, poberite jih in shranite. Bodimo varčni, tako bodemo lahko shajali na zemlji, zraven še lahko kako dobro delo storili in si tako nabirali večaih zakladov v nebesih! Amen.

Pridiga za VII. pobinkošno nedeljo.

(Kako in zakaj varujmo se krivih prerokov? Gov. T. L.)

„Varujte se lažnjivih prerokov.“
(Mat. 7, 15.)

V o d.

V prelepi pridigi na gori je Jezus učil osem blagrov, potlej pa, kako se moramo vsega hudega sploh varovati in dobro delati, da bomo zveličani. Pri tem tudi ni zamolčal, da je ložej v pekel, kakor v nebesa priti, in da je pogubljenih več kakor zveličanih, in je djal: „Pojdi noter skoz ozka vrata, zakaj vrata so široka in pot je prostorna, ktera pelje v pogubljenje in veliko jih je, kateri po njej hodijo. Kako ozka so vrata in tesna pot, ktera pelje v življenje, in malo jih je, kateri jo najdejo.“ Pristavil je še: „Varujte se lažnjivih prerokov, kateri pridejo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi!“ S temi besedami nas ljubi Jezus podučuje,

da verjamemo njegovim besedam, nikoli pa takemu človeku, kateri drugače uči, in da aposteljne in njih nastopnike poslušajmo, od katerih pravi: „Kdor vas posluša, mene posluša; kateri vas zaničuje, mene zaničuje; kdor mene zaničuje, zaničuje Tistega, ki me je poslal.“ Kdor drugače uči, kakor Jezus in sveta katolijska cerkev, je kriv učenik, lažnjiv prerok in varovati se ga moramo. Kako pa in zakaj se moramo varovati krivih prerokov? To vam bom zdaj razložil. Bodite pripravljeni?

Razlaga.

V stari zavezi so bili preroki tudi učenci ljudstva? bili so od Boga poslani in so božja povelja ali žuganja oznanovali; imenujejo se učenci resnice. Nekteri pa so se sami vrinili in zmote učili; ti se imenujejo lažnjivi preroki; takih nas svari Jezus rekoč: „Varujte se lažnjivih prerokov.“

Takih lažnjivih učencov je še dandanašnji na kupe.

Lažnjiv prerok je, kateri uči: „Stariši naj le za časno srečo svojih otrok skerbé; če jim vedno pridigujejo ali žugajo, skalé jim vse veselje in jih hinavščevati navadijo; otroci se že sami, kedar bolj v leta pridejo, spametujejo.“ Sv. pismo pa pravi: „Mladeneč od pota, katerega se je privadil, tudi stare svoje dni ne odstopi. Toraj pripoguj njegov vrat od mladosti, da se ne vterdovrati, in tebe ne jame serce boleti.“

Lažnjiv prerok je, kateri pravi: „Gospodarjem in sprednikom pretežke dolžnosti nakladajo! Kdo bo vedno nad svojimi podložnimi čul in vpil? če se jim ne pregleduje, opravljajo ga in iz službe vhaajajo; pa saj posli tudi sami slišijo in vedó, kaj je prav in kaj ni prav.“ Sv. Pavelj pa uči: „Kdor za svoje, posebno za domače skerbi nima, je vero zatajil in je huji od nevernika.“

Lažnjiv prerok je, ki vpije: „Pijančevanje ni greh.“ Zakaj pa sv. Pavelj pravi: „Pijanci ne pojdejo v nebesa?“ „Nečistost je človeška slabost“, pa taka slabost, ktera nebesa zapira in odpira. „Malo se z drugim spolom ponorčevati, ne more tak greh biti“, in vendar govori Kristus, da se celó s pogledom smertno lahko pregrešimo. „Prevzetna obleka ni greh“ in vendar terdijo sveti učenci, da je taka obleka mreža peklenska, v katero prevzetnica najprej sebe vjame, potlej pa druge lovi.

Lažnjiv prerok je, kateri uči: „Vsaka vera zveliča“. Kakor zamore le ena sama resnica, tako zamore le ena sama prava vera biti. Terditi, da vsaka vera zveliča, je terditi, da lenoba in pridnost, zapravljalnost in varčnost obogati; da se ravno tako s ogljem pobeliti, kakor z apnom počerniti zamore. Le rimska katolijska vera vsem našim dušnim potrebam zadostuje, le ona sama in nobena druga, zamore zveličati: „En Bog, en Gospod, en kerst in ena vera.“ Lažnjiv prerok je, kateri, da koga v greh zapelje, pravi: „Saj ni vse tako, kakor du-

hovni kvasijo; kaj je treba tacih kvant poslušati? človek je za veselje vstvarjen, in v mladih letih se je treba veseliti; človek je le enkrat mlad, — le enkrat živi.“ Vera pa pravi, da je Bog mladega in starega človeka poklical, naj pobožno živi; in skušnja uči, da mladi in stari merjô, in da več mladih, kakor starih umerje.

Lažnjiv prerok je, „kteri otroke zoper stariše, posle zoper gospodarje, verne zoper duhovščino šunta in punta. Četerta zapoved božja pravi: „Spoštuj očeta in mater in vse tiste, kteri so ti namesti očeta in matere“

Lažnjiv prerok je, „kteri se iz pobožnosti in boguslužnosti, iz božje besede ali svetih zakramentov norca dela.“ Jezus nam pobožnost najbolj priporoča rekoč: Iščite najprej božjega kraljestva . . . kaj pomaga ves svet . . .“

Ne bom tukaj razlagal, kakošen odgovor čaka pri Bogu lažnjive preroke in vse, kteri druge od dobrega odvrtaajo in v greh napeljujejo; kako strašna bo njih smertna ura, kako grozovita njih večnost, ker vsi grehi na njih vesti ležé, h kterim so oni z besedo ali djanjem pripomogli. Jes le rečem: „Varujte se, dobri kristjani, tacih lažnjivih prerokov“, ko bi ravno po angeljsko govorili in v ovčjih oblačilih bili; ker tudi hudič včasih angeljsko podoba na-se vzame, in se tudi volk z ovčjino ogreva.

Bojimo se požigavcev, ljudi, kteri na strehe rudeče peteline postavljajo; in vse vkup dere, vloženi ogenj pogasit, da se dalej ne razširi. Napčen nauk je žeroč ogenj; vsak naj se ga varuje, ter s svetom in djanjem pripomore, da se zmeta ne začne ali začeta vstavi, ker bi po njej ob pravo vero in svoje zveličanje priti zamogli. Sv. Hieronim pravi: „Arij je bil v Aleksandriji majhna iskra, pa ker ni bila zaterta, je njen plamen ves svet vnel.“

Bojimo se tatov in razbojnikov; in Jezus pravi: „Ko bi hišni gospodar vedel, katero uro tat pride, gotovo bi čul in bi ne pustil svoje hiše podkopati.“ Tako skerbno moramo čuti, da se kriv, napčen nauk ne vpelje. Take krive učenike in zapeljivce imenuje Kristus sam „tate in razbojnike, kteri le pridejo da kradejo, kolejo in pokončujejo“, kradejo gnado prave vere, in naše duše pogubljaajo.

Bojimo se strupenih kač in gadov, in kdor v tak kraj zajde, kjer te strupence prebivajo, se kar je moč varuje, da ga ktera ne vpiči. Napčen nauk je pravi strup za dušo in zato je Janez kerstnik farizeje in saduceje „gadjo zalego“ imenoval, ker so krive nauke izvalili.

Ogibljemo se človeka, ki nalezljivo bolezen, raka, garje, kolero itd. ima, iz strahu, da bi je ne nalezli, še bolj pa se ogibljimo ljudi, ki nič ali malo vere imajo, in tudi nas v veri zmotiti iščejo. Sv. Pavelj pravi od tacih, da njih govorjenje razjeda okoli sebe, kakor rak.“

Dolžnost svetega pastirja je, čuti, da se volk med njegove ovce ne pritepe; in ovce se že po natori volka bojé. Tedaj morajo pastirji in ovce, gosposke in podložni, duhovni in drugi verni čuti in

se varovati lažnjivih prerokov, krivih učenicov in zapeljivcev. Od njih pravi Jezus: „Prیدهjo k vam v ovčjih oblačilih; od znotraj pa so zgrabljivi volkovi.“ Tudi sv. Pavelj je v Miletu duhovne sprednike Efežanske s temi besedami svaril: „Pazite na-se in na vso čredo, v kateri vas je sv. Duh škofe postavil, da vladate cerkev božjo, ki jo je pridobil s svojo kervjo. Jes vem, da bojo prišli po mojem odhodu zgrabljivi volkovi med vas, kateri ne bojo zanesljivi čredi. In izmed vas samih bojo vstali možje, ki bodo napéno govorili, da bi potegnili učence za seboj; zavoljo tega čujte!“

Jezus sam in njegov izvoljeni apostelj, sv. Pavelj, nam povesata, kako se moramo lažnjivih prerokov in zapeljivcev varovati; — varovati se jih moramo kakor zgrabljivih volkov. In kaj govori ljubljeni apostelj sv. Janez od tacih, ki krivo vero imajo in drugim krivo vero vrivajo? „Ako kdo, pravi, k vam pride, in ne prinese pravega Jezusovega nauka, in vas kako drugače učiti hoče, nikar ga ne sprejmite v hišo in ga nikar ne pozdravljajte. Zakaj kdor ga pozdravi, stori se njegovih hudobnih del deležnega“. Kdor z zapeljivci, krivimi učniki tovaršijo in prijaznost dela, stori se sam krive vere sumljivega, kakor se tak tatvine in greha vdeleži, kateri tatom in hudobnim ljudem potuho in postrešje daje. Varujte se tedaj lažnjivih prerokov; za kaj da pa?

2. Če Jezusove besede prav prevdariumo, hitro bomo spoznali, kako nevarni ljudje so lažnjivi preroki, krivi učniki. a) Oni pridejo, b) pridejo k vam, c) pridejo v ovčjih oblačilih, dasiravno so d) znotraj zgrabljivi volkovi.

a) Oni pridejo, dasiravno niso ne klicani, ne poslani. Jezus je bil od svojega nebeškega Očeta, in aposteljuni so bili od Jezusa poslani, oznanovat sveto evangelje. Jezus je djal svojim aposteljnóm: „Kakor je Oče mene poslal, tako jez vas pošljem.“ Lažnjivi preroki, krivi učniki in zapeljivci niso od Boga, ampak od satana poslani, da to spridijo in pokvarijo, kar satan pokvariti ne more. Satan ima povsod svoje blapce in pomagavce.

b) Oni pridejo k vam, ki ste katoličani, pridejo, ne da bi vas v veri poterdili, ampak v veri zmotili. Še zdaj se godi, kar ob času Tertuljana, ki je kmalo po aposteljnih živel in tako pisal: „Krivoverci ne skerbé, nevernike spreoberniti, temuč pravovernike izneveriti. Svoje časti v tem bolj iščejo, da tiste poderó, ki stojé, kakor da bi tiste vzdignili, kateri ležé. Pravo vero podkupujejo, krivo vero pa podzidujejo.“

c) Pridejo k vam v ovčjih oblačilih. Da lažnjivi preroki, zapeljivci ložej priprostega človeka preslepé, govore prijazno, sveto in dostikrat z besedami sv. pisma. Z mehko ovčjo volno, s sladkimi besedami sv. pisma marsikterega tako omotijo, da volka za ovco, strup za med, laž za resnico vzame. Tako je še satan, očak vseh lažnjivih prerokov in zapeljivcev Boga v misel vzel, ko je, da Evo zapelje, rekel: „Bog vé, da kateri dan koli bota jedla

od tega sadu, bodo se vama oči odperle, in bota kakor bogova in spoznala dobro in hudo.“ — Peklenski skušnjavec, ki je našega Zveličarja verh tempeljna postavil, se je prederznil, besede sv. pisma vpeljati in je, dasiravno jih je nekoliko popačil, rekel: „Ako si Sin božji, verzi se doli; zakaj pisano je: Svojim angeljem je zavoljo tabe zapovedal, in na rokah te bodo nosili, da kje s svojo ного ob kamen ne zadeneš.“ Tako je Satan s pokaženo božjo besedo, kakor z ovčjo obleko, svojo laž prikrival, in tako prikriva lažnjivi prerok, zapeljivec s svojo priliznjeno besedo, s svojim svetohlinskim obrazom ali celó s kako verstico iz svetega pisma svoje hudobne namene.

d) Od znotraj pa so zgrabljivi volkovi. Mi, ki pri človeku le zunajna dela, serca pa ne vidimo, utegnili bi ga krivično soditi. Jezusova sodba pa, ki slehernemu v serce vidi, je pravična; in on sam pravi, da se moramo lažnjivih prerokov varovati, „ker so od znotraj zgrabljivi volkovi“, tedaj hudobni; in ker so hudobni, ne morejo dobrega sadu rediti. „Se li bere grozdje s ternja, ali fige z osata? Tako rodi vsako dobro drevo dober sad, malo-pridno drevo pa rodi malopriden sad.“ Ali je to dober sad, če kdo iz napuha vero svojih starišev, kateri so bili iz serca vdani in v kateri so svoje zveličanje našli, zaverže in dasiravno komaj deset božjih zapoved iz glave povedati zna, bolj moder biti hoče, kakor vsa katoliška cerkev, pri kateri Kristus ostane vse dni do konca sveta. Ali je to dober sad, če kdo dar sv. maše in svete zakramente zaničuje, ktere je Jezus k naši tolažbi in našemu posvečenju postavil? Ali je dober sad, če kdo pravi: Sama vera je že dosti za nebesa; treba pa ni mašnikov, ne spovedi, ne sv. obhajila, ne službe božje, ne cerkve? Saj je vendar Jezus razločno povedal: „Ne vsak, kateri mi pravi: Gospod, Gospod! pojde v nebeško kraljestvo; ampak kateri stori voljo mojega Očeta ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo“. Pred svojim vnebohodom je dal svojim apostelnom to povelje: „Pojdite po vsem svetu, učite vse narode, kerščujte jih v imeni Očeta in Sina in sv. Duha, — učite jih vse spolnovati, karkoli sem vam zapovedal.“ — Lažnjivi preroki pa tega ne storé, ne dopolnujejo volje nebeškega Očeta in ne storé vsega, kar je božji Sin zapovedal; po „sadu jih je spoznate“; in ker so brez dobrega sadu, je že sodba nad njimi sklenjena: „Vsako drevo, katero ne rodi dobrega sadu, bo posekano in v ogenj verženo.“

Sklep.

Varujte se tedaj, ljubi kristjani! lažnjivih prerokov, varujte se vsacega, nikar ga pod streho ne jemljite in tudi med potjo ne pozdravljajte, kateri drugače govori, kakor ste bili vi v mladosti pri keršanskem nauku podučeni, ali kakor ste zdaj s prižnice in spovednice učeni. Varujte, gospodarji in gospodinje, svoje hiše, otroke in posle lažnjivih prerokov, nikar ne terpite nobenega zapeljivca med njimi. Va-

rujte se pa tudi sami, vi sinovi in hčere, ne verjamite nobenemu priliznjencu; ob vero, ob nedolžnost, ob nebesa bi vas pripravil; na jeziku ima med, v sercu led. Varujte se tedaj lažnjivih prerokov. Amen.

Pridiga za god sv. Janeza Kerstnika.

(Sv. Janez največi svetnik in najimenitnejši učenik; gov. K. K.)

„Kaj bo iz tega otroka“? (Luk. 1, 66)

V v o d.

Jezus, naš ljubeznjivi Zveličar, kedar jemlje od svojih učencev slovo, jim reče pomenljive besede: (Jan. 16, 21.) „Žena, kedar je na porodu, ima žalost, ker je prišla njena ura; kedar pa je porodila dete, ne misli več na bridkost od veselja, da je človek rojen na svet.“ To vidimo dopolnjeno pred nami današnji dan, ko je bil rojen sv. Janez Kerstnik. Ta je bil predhodnik in napovedovavec Kristusov, ki Mu je pot pripravljal v serca ljudi. Sin Judovskega duhovna Caharija in njegove pobožne žene Elizabete, tete Marijine, bil jim je čudovitno rojen. Angelj Gospodov je Cahariju, ravno ko je v Jeruzalemskem tempelju sv. daritev opravljaj, veselo oznanilo prinesel, da bo sina dobil, ki bo velik pred Bogom in pred ljudmi. Zatoraj tudi splošno veselje pri rojstvu tega otroka; vsa okolica in žlahta je privrela, gledat čudo milosti božje, in se razveselit nad njim. Vsi pa so si k sercu vzeli, kar se je godilo, in so začudeni med seboj govorili: „Kaj neki bo iz tega deteta? Zakaj roka Gospodova je bila ž njim.“

Caharija pa, njegov oče, ki mu je bil jezik pri angeljevem oznanilu zavezan zavoljo njegove nevere, jel je zopet govoriti pri obrezovanji zaželjenega sinčka, ki mu je oče sam po božjem razodenji ime Janez zapisal. Caharija je na ves glas Boga hvalil, pa tudi prerokoval čudežne prigodbe rojenega otroka. (Luk. 1, 76.) „In ti dete boš prerok Najvišega imenovano; pojdeš namreč pred obličjem Gospodovim, njegova pota pripravljat.“

In to sv. dete, od katerega večna Resnica sama pravi, da ga ni svetejšega med vsemi od žene rojenimi, to dete, katero je že v maternem telesu prerokovalo in Kristusov prihod oznanovalo — to dete, ali da bolj rečem, ta svetnik, ta prerok je vaš prečastitljivi farni patron, in ni nam treba, še le prašati: „kaj bo iz tega otroka“? ker že vemo, kaj je iz njega postalo:

1. največi svetnik;
2. najimenitnejši učenik za vse stanovce.

To vam hočem zdaj bolj na drobno razkazovati, k časti sv. Janeza Kerstnika, pa tudi k vašemu zveličanju.

Razlaga.

1. Kar je angelj Gospodov pri oznanovanji rojstva Janezovega očetu Cahariju naznanil, to se je nad tem otrokom do zadnje pičice dopolnilo. (Luk. 1, 15.) „Velik bo pred Gospodom; in vina in močne pijače ne bo pil, in bo že v telesu svoje matere s svetim Duhom napolnjen. In veliko Izraelovih otrok bo spreobernal k Gospodu, njih Bogu.“

Še le majhen fantič je očetovo hišo zapustil in se v puščavo podal, po izgledu pobožnih in ostrih spokornikov. Ti so svoje dni se temu svetu odpovedali in v tihi samoti, v radovoljnem ubožtvu in v raznih pokorilih le za Boga in svojih duš zveličanje živeli. Tako nam popisuje sv. Marka življenje tega svetnika (I. 6.): „Imel je Janez oblačilo iz kamelinih dlak in usnjat pas okoli svojih ledij, in je jedel kobilice in divji med.“

Tako življenje pa je bilo takrat navadnemu celo nasproti; vsak se je čudil, kdor je od njega slišal. Zakaj Judje tiste dobe so bili vsi v golo mesenost pogreznjeni, prijatliji gostarij in veselic, le dobro jesti in piti jim je na sercu ležalo, pa se visoko in imenitno nositi. Zatoraj tudi sv. evangelist zmerznost in ojestro nošo sv. Janeza za kaj posebnega in nenavadnega hvali, in ljubi Jezus sam ga za tegadelj povišuje rekoč: (Mat. 11, 8.) „Koga ste šli gledat? Človeka v mehko oblečenega? Glejte! kateri se v mehko oblačijo, so v kraljevih hišah.“

Zdaj pa povejte mi, kristjanje! ako bi sv. Janez danes od smerti vstal in se s takošnjim življenjem med nami prikazal: kaj ne bi bil on tudi za nas čudež ojstrosti in nenavadne svetosti? Jes ne rečem, da naj mi tako ojestro živimo, kakor sv. Janez, ker keršanstvo toliko od nas ne tirja. Le samo to vas vprašam: Ali je naše življenje le po postavah keršanske zmernosti in najpotrebnejše zderžljivosti? Oj da bi ne smel s sv. apostelnom tožiti: (Fil. 3, 18—19.) „Veliko jih živi, od katerih sem vam že večkrat rekel, zdaj pa tudi jokaje rečem, da so sovražniki križa Kristusovega, katerih konec je poguba, katerih Bog je trebih.“

Ne jejo in ne pijejo, da bi si svoj glad in žejo utolažili, ampak nenasitljivi vsako pametno mero prestopajo in se še pod neumno živino ponižujejo, oni, kateri so po božji podobi vstvarjeni in se kristjane, brate Kristusove imenujejo! — In kaj bi še le rekel od gizardaste obleke, od prenapete, preimenitne noše, da že skoraj ni kos več kmečkega človeka od gosposkega, hlapca od gospodarja, kočljarsko hčer od kake mestne gospe razločevati. Kaj pa pride iz tega? Ne le samo, da je to keršanstvu nasproti, verh tega pa tudi očitno zapravljanje, po katerem se oslepljeni v ubožtvo

pripravljajo, da na stare dni ne bojo imeli s čem svoje gole kosti pred mrazom pokrivati.

Akoravno pa je sv. Janez tako siromaško živel, vendar se je vedno pokoril, kajti spoznal je, da naj se človek še tako greha varuje, vendar je pred Bogom le grešnik, pokore potreben. Vedel pa je tudi, da je gnada božja k pobožnemu življenju neobhodno potrebna, ta gnada se pa brez molitve pridobiti ne da —, zatoraj je neprenehoma molil in božje reči premišljeval, ne očitno pred ljudmi, kakor so Judje tistega časa v navadi imeli, ampak skrivši v svoji samoti, da ga nihče ni videl, ne slišal, razuu Boga, h kateremu je pošiljal svojega serca goreče prošnje. Oj da bi ga tudi v tem posnemali! Zakaj povem vam, da je z našim življenjem tako slaba, pride odtod, ker smo mlačni za sv. molitev. V svet in njegove nečimernosti vsi pokopani pozabijo ljudje na Boga, daritelja vseh nebeških darov, zgubijo veselje nad božjimi rečmi, nad molitvijo in tako pride, da se tista zvez med revno zemljo in nebesi razterga in vir božje gnade vsahne.

Duh pokore in pobožnosti, ki ga toliko živo potrebujemo, pa izvira iz ponižnosti, katere nam je sv. Janez zopet najlepši izgled. Zakaj akoravno ga je Jezus najvišega imenoval med vsemi svetniki, se je vendar toliko poniževal, da vprašan, ali je on Odrešenik sveta, se je le imenoval glas vpijočega v puščavi, ne vreden, da bi Kristusu jermenov čevljev odvezal. — Kako je on s tem svojim preponižnim obnašanjem osramotil svoje rojake, napuhnjene farizeje in pismarje! Kako pa tudi sedanje kristjane, kateri hočejo le eden črez drugega biti, se hvalijo svoje pravičnosti in poštenosti, se bahajo s svojo bogatijo in se ošabno črez druge povzdigujejo! Toda pustimo to in obrnimo se k drugi prednosti sv. Janeza, kakor preroka in učenika ljudi.

2. „Delajte pokoro“ — to je bil klic, s katerim je sv. Janez Jude opominjal, pokore se poprijeti in se tako vredne storiti odpuščenja grehov. In glejte, na njegovo besedo so prihiteli ukaželjni iz cele dežele, poslušat zveličansko pridigo iz njegovih ust.

Prišli so ubogi in so ga vprašali: „Kaj nam je storiti“? In sv. Janez jim je odgovoril: „Bodite voljni in poterpežljivi v svojem stanu, v kataga vas je Bog postavil in skerbite, da si bote pomanjkanje časnih zakladov in dobrot z večnimi dostavili. In tako jim sv. Janez še danes govori. — Prišli so pa tudi bogati in so ga vprašali za svet, kako bi se mogli zveličati. Sv. Janez jim je rekel: „Nikar ne navezujte svojih serc na minljivo blagó, temuč ga rabite, da si nebeških zakladov ž njim pripravite. Ne zapirajte svojih rok ubogemu bratu, kateri terka na vaše duri, bodite usmiljeni, da tudi usmiljenja dosežete. Nikdar ne zaupajte na svojo bogatijo; danes je še vaša, jutre pa že lahko v drugih rokah. In tako sv. Janez še danes pridiguje. Otrokom, kateri so prišli k njemu, je djal: „Bodite pokorni svojim staršem in skazujte jim dolžno čast.

Ne zasramujte jih, ne zapuščajte jih, ampak kedar so potrebni, pomagajte jim, podpirajte jih, bodite jim terdna palica na stare dni.“ In tako sv. Janez še danes uči. — Prišli so pa tudi starši in hoteli podučeni biti in jes jim v imeni sv. Janeza povem: „Ste čuli, kaj so sorodniki in sosedi pri Janezovem rojstvu sodili: „Kaj bo iz tega otroka, ker roka božja je bila ž njim.“ Roka božja je scer tudi z vašimi otroci, berž ko se rodijo; kaj, kaj pa bode iz njih, Bog ve in daj, da kaj prida. Pa nad vami, keršanski starši je to po večem ležeče; ako vi svoje otroke v Gospodovem strahu izrejate, jim lepe nauke, pa še lepše izgleda dajate, jih pa tudi v strah jemljite, kedar so ga potrebni. Pomislite, da si vi v svojih otrocih ali šibo na stare dni, ali polajšilo pripravljate in sladko tolažbo; Bogu pa bote ojstro se odgovarjali zavoljo otrok vam izročeni; gorje, ako se ktero zavoljo vaše nemarščine pogubi. „Okó za oko, zob za zob, duša za dušo.“ — Čujte, kako sv. Janez z a k o n s k e uči na njih prašanje, kaj jim je storiti: „Ljubite se s priserčno ljubeznijo, prenašajte se, poterpite eden z drugim, ne bodite si sami svoji rabeljni, temuč angelji varhi po poti sedajnega življenja.“

Poslom in podložnim, kateri so ga za svet vprašali, je djal: „Služite ne le na oko, temuč po vsem najboljšem vedenji in spoznanji, ne zavoljo časnega plačila, temuč Gospodu v ljub, kateri vas je postavil v služavni stan, pa bo tudi vašo zvestobo in poterpežljivost poplačal.“ (Luk. 3, 10—14.) Prišli so pa tudi krivičniki, posebno izmed Farizejev in pismarjev; ti so ga hinavsko popraševali, kaj bi naj storili, da bi se zveličali. On pa je spoznal njih hinavščino, in jih ojstro prime, rekoč: (Luk. 3, 7.) „Gadja rodovina, kdo vam je pokazal bežati pred prihodnjo jezo? Storite tedaj vreden sad pokore, in nikar ne govorite: Abrahamu imamo očeta. Zakaj povem vam: Bogu je mogoče, iz teh kamnov Abramú otroke obuditi. Zakaj sekira je že drevesom nastavljena. Vsako drevo tedaj, ki ne stori dobrega sadu, bo izsekano in v ogenj verženo.“ Tako je sv. Janez pridigoval grešnikom vsakega stana in vsake sorte, in tako jim on še danes govori. — Prišel je pa tudi kronani grešnik Herodež; pa tudi pred njim se sv. Janez ni tresel; brez straha mu v lice pove: „Ni ti pripuščeno, za ženo imeti ženo tvojeja brata.“ Ta nevstrašena beseda ga pa stane življenje, zakaj prešestna žena je bila s tim posvarjenjem bolj žaljena in razkačena, kakor kralj sam in ni dala miru in pokoja, preden se prerok in učenik resnice, sv. Janez v ječo verže in se mu glava odseka. Ali rajši je on svojo glavo dal, kakor da bi le za en las odstopil od svoje dolžnosti, grešnike svariti in opominjati, še mertve usta so glasno pridigovale Herodu.

Sklep.

Tako je tedaj sv. Janez živel prvi svetnik, najviši prerokov, in tako je tudi sklenil slavno življenje svoje. Pa če je ravno šel od nas tje k svojemu Gospodu, vendar še z nami v terdni zvezi stoji, ker na svečnik cerkve postavljen sveti kakor veličastno solnce na nebu katoliške cerkve, katera vsako leto nja god slovesno obhaja. In dokler se vseh drugih svetnikov le smertni dan praznuje, obhaja se sv. Janeza rojstni spomin, ker on se je brez greha rodil. Obhajajmo toraj tudi mi njegov častiti spomin, posebno vi, ki ga za farnega patrona imate. Obhajajmo pa sv. Janeza praznik s tem posebno, da njegove čednosti posnemamo, njegove nauke pa si k sercu jemljemo in po njih živimo. Prašajmo se sami pogosto: Kaj nam je storiti, da se zveličamo? — Za odgovor pa naj nam velja življenje sv. Janeza, in pa njegovi zveličanski nauki in opomini, da tako s sv. Janezom vred enkrat se znajdemo in večno veselimo pri našem Gospodu in Zveličarju Jezusu Kristusu. Amen.

V god sv. Marjete device in mučenice.

(Poklic k sv. veri največa gnade; gov. M. T.)

„Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skriteму v njivi, kterega je človek, ki ga je našel, skrtil, in od veselja nad njim gre in preda vse, kar ima, in kupi tisto njivo.“
(Mat. 13, 44.)

Vvod.

Že godove svojih prijateljev ali prijateljic z veseljem obhajamo, in jim srečo voščimo, naj bi se jim ti veseli dnevi še mnogo let v zdravji, v sreči in v gnadi božji povračevali. Toliko bolj smemo z veseljem obhajati godove in praznike tistih prijateljev in prijateljic, ki jih ne le mi, ampak jih celo Bog še posebno ljubi, in se jim z obličja v obličje gledati in uživati daje, in ki tudi za nas pri njem prosijo, da bi še mi v njih zveličane verste dospeli. Ene take svoje prijateljice v nebesih god in sopraznik smo včeraj obhajali, namreč god sv. Marjete, device in mučenice. Danes pa smo se pri tej podružnici zbrali, naj bi jo še posebno počestili, in se s tem počesčenjem njenih priprošnj vredne storili.

Po smerti svoje ajdovske matere je bila Margareta neki rejenici na kmetih v varstvo in skerb izročena; ta pa je bila skrivši kristjana, in je toraj tudi svojo rejenko v keršanski veri izrejala, da je Jezusa imenovati zamogla ženina svoje duše. Resnice sv.

keršanske vere so se jej tako globoko vcepile v njeno serce, da je svojemu ajdovskemu očetu na prigovarjanje, da naj moli bogove domače dežele, na ravnost rekla: „Vere v pravega Boga mi ne more nobeden odvzeti, in za svojega Zveličarja sem pripravljena tudi kri preliti.“ In te njene želje, krono mučeništva doseči, so se jej tudi izpolnile. Mestni poglavar jo potem, ko mu ni hotla ne zakonske roke podati, ne keršanske vere zatajiti, najprej ukaže hudo raztepati, potem jo z razbeljenim železom žgati in na zadnje ob glavo djati.

Vidite, ljubi moji! take zmage obhaja keršanska vera, ki jo Kristus v sv. evangelji primerja z zakladom, skritim v njivi, za katerega voljo moramo vse prodati, in tisto njivo kupiti. Da bote pa videli, kako velika, ja največa gnada božja je poklic k sv. veri, bomo danes od nje še nekoliko na dalje govorili. — Bodite pripravljeni!

Razlaga.

1. Največa sreča je poklic k pravi veri že zavoljo tega, ker je vera k zveličanju neobhodno potrebna. Kristus sam pravi: Kdor ne veruje, bo pogubljen.“ (Mark. 16, 16.) In sv. Pavelj piše Hebrejcem (11, 6.): „Brez vere ni mogoče Bogu dopasti.“ Brez vere pa ne le ni mogoče Bogu dopasti, temuč brez vere tudi ni mogoče ne enega dela storiti, ki bi bilo zaslužljivo za večno življenje. Zgledujte se, postavim, nad drevesom! Ako na njem ni videti zelenega perja, lepodisičnega cvetja in okusnega sadja, nihče ga ne hvali. Kako malokteri pa pri drevesu čisla tisto, iz česar perje, cvet in sad prihaja, namreč korenine! Zakaj ako bi korenine ne bile po zemlji razraščene, in bi mokrote iz nje ne dobivale, ter deblu in vejicam živeža in soka ne dajale, moralo bi se drevo s perjem, s cvetjem in sadjem posušiti. Ta korenina, pravi sv. Avgustin, je sv. vera; iz nje tečejo vsi nebeški sokovi življenja. „Kakor pri drevesu, so njegove besede, vsa lepota in moč iz korenine prihajate, tako prihaja vse, kar more duša zaslužljivega in zveličanskega storiti, iz podloge sv. vere.“ Brez vere naj kdo svoje telo s šibami in jermení do kervi mesari, si ledja s spokornim pasom prevezuje, naj se loči od ljudi, in v samotni puščavi sam sebe križa; ja, ako terpi vse bolečine marternikov in spričevavcev, brez vere bi bil enak barki na viharnem morji, ki je brez vodnika; vse njegove martre bi bile, kakor bi jih kdo nanašal v sod, ki nima dna. Enake bi bile Sodomskim jabelkom, to je: pred vnanjim svetom lepe, pred Bogom pa od znotraj vse červive.

Res so v očeh ljudi dobre dela krivovercev in nevernikov lahko velike. Postavim: post, s katerim svoje ude v sužnosti duha derži, obilna miloščina, ki jo deli med uboge, usmiljenje, ki ga ptujcem, bolnikom ali jetnikom skazuje, vse to in drugo pred svetom slavi njegovo ime. Ali pri Bogu je vse to lupina brez jedra, ki za

nebesa nima nič zasluženja. Zakaj, „kdor ne veruje, pravi Zveličar, je že sojen, ker ne veruje v imeni edinorojenega Sinu božjega.“ — „To pa je večno življenje, da spoznajo tebe, pravega edinega Boga, in kterega si ti poslal, Jezusa Kristusa.“ — Ako pa brez vere ne moremo ne zveličani biti, ne z nobenim dobrim delom Bogu dopasti, je pač očitno, da je poklic k sv. veri največa milost božja.

2. Kakor je pa vera k zveličanju neobhodno potrebna, tako je od naše strani popolnoma nezaslužen dar, kterega nam je Bog zgolj iz čiste dobrotljivosti dodelil; in to je drugi vzrok, ki gnadi sv. vere daje neprecenljivo vrednost.

Bolj umevno vam bo to iz naslednje prigodbe. Ko je zmagnosni Aleksander Azijo, največega med petimi deli sveta, in ž njo tudi mogočno Sidonsko mesto v svojo oblast dobil, prežene ondotnega mu sovražnega poglavarja Stratonu, in sklene, koga drugega na sedež postaviti. Ko pa premišlja, komu bi to visoko čast skazal, pridejo poslanci iz Sidona in ga ponižno prosijo, da naj to milost skaže nekemu Abdolominu, ki na deželi blizo mesta na svoji pristavi revno živi, in ga zagotovljajo, da je ta mož zavoljo svoje posebne dobrotljivosti, modrosti in razumnosti, pa tudi zavoljo svojega plemenitega stanu te časti vreden. Aleksandru je ta ponižna prošnja in ponudba dopadla, in, ravno ko je Abdolomin v ponošeni in umazani obleki svoj vert obdeloval, pridejo nenadama tisti poslanci s krono in z vsem poglavarškim lepoticjem k njemu, in ga hočejo imeti vladarja svojega mesta. Abdolomin je mislil, da se vse to v sanjah godi, ali da se iz njega norčujejo; pa poslanci ga vkljub vsega ustavljanja peljejo k Aleksandru, iz čigar rok je potem krono in vladarsko palico s posebno veliko oblastjo prejel, in od njega s tolikim bogastvom bil obdarovan, da je vse svoje sprednike prekosal.

Kaj si je pač lahko Abdolomin mislil, ako je svoj sedanji stan s poprejšnjim primerjal? Ali ni sam pri sebi rekel: Kako me je vendar ta sreča doletela? Pred malo časa sem še v potu svojega obraza svoj vertec obdeloval, prebival v ubogi koči na svoji pristavi in pomanjkanja terpel na vsem; sedaj pa sem v kraljevem poslopji, prvi gospodje v kraljestvu so moji služabniki, in kamur se ozrem, imam zakladov na kupe.

Ali, kristijan, spoznaj v tej prigodbi svojo še brez konca večo srečo! Poglej, ti v svoji posesti še verteca nisi imel, temuč si bil pokopan v breznu največe revščine, in Bog je vendar že takrat na-te mislil. Uni Abdolomin je imel vsaj priprošnike in je bil žlahnega rodu, poleg kterega bi se bil lahko za vladarstvo poganjal. Kaj si pa ti imel spričevati, da te je Bog, ko te še bilo ni, za svojega sodeleznika v nebeškem kraljestvu izvolil?

Pa — še več ti je storil! Previdel je še, predno si bil rojen, na tanko vse tvoje grehe in tvoje nehvaležnosti, s kterimi boš njegovo očetovsko serce ranil; in vendar je sklenil, da te hoče po

sv. kerstu v svojo cerkev sprejeti, te sv. zakramentov deležnega storiti, ti vse nevhvaležnosti in razžaljenja odpustiti in te s svojim mesom in svojo kervijo živiti, ter na posled ti nebeško krono na glavo postaviti. Od kod pač ta brezimna dobrota božja? Kaj ne, ti srečnega šteješ Mojzesa, ki ga je Faraonova kraljeva hči iz ločja potegnila, in ga na kraljevem dvoru redila; srečnega šteješ egipčevskega Jožefa, ko slišiš pripovedovati, kako je bil iz ječe na kraljevi sedež povzdignjen; srečnega šteješ Davida, ko slišiš, da ga je Bog od ovec poklical na kraljevi prestol v Izraelu. O ceni še veliko bolj svojo srečo! Zakaj po besedah sv. Avgušтина ti je Bog toliko srečo skazal, „da ga ni večega bogastva, ne večega zaklada, ne večje časti, in sploh ne nobene stvari na svetu, ki bi veča in dražja bila, kakor je katoliška vera.“

3. Sv. vera je največa milest in gnada božja; to se razvidi tudi iz tega, ker ti je bil ta dar dodeljen, ko je na tavežente, ja na milijone drugim odrečen. — Pogledj okoli sebe po vsem dolgem in širokem svetu, in šteje, če moreš vse prebivalce zemlje! Po številjenji učenih mož živi okoli 1000 milijonov ljudi po vsem svetu. In kaj mislite, koliko je katoličanov? Komaj malo čez 100 milijonov. Okoli 900 milijonov jih je toraj pokopanih v temah nejeverstva, malikovavstva, judejstva, izlama, zmot in krivoverstva. Ako ne od Boga, od kod si toraj ta dar prejel, da si pred 900 milijoni družih sprejet v naročje katoliške cerkve, in z uno silno trumo vred ne greš naproti svojemu pogubljenju?!

Leta 1519 se je Portugalec Ferdinand Magellan na barki, ki jo je imenoval Viktorijo, na morje podal, da bi bil okoli zemlje prišel. Vzame tedaj seboj 237 tovaršev. Kdo bi popisal vse nesreče in nezgode, ki so jih ti brodniki polčetero leto na svojem popotovanji morali prestajati? Sedaj so bili zavoljo vročine ali mraza, sedaj zavoljo lakote in žeje, sedaj zavoljo morskih roparjev in morskih zverin, sedaj zopet zavoljo bolezen v velicih zadergah, sedaj so jim zopet viharji, valovi in robasto skalovje žugali jih pogubiti. Še le čez 3 leta in 129 dni prijadra barka nazaj v Portugaljsko mesto Seviljo, od koder je bila odrinila. In kaj mislite, koliko jih je od unih 237 mož še nazaj prišlo? Nič več, kakor 18, in še ti taki, da jih je bila sama kost in koža, in da so bili, ko so se poleg svoje obljube s prižganimi voščeniimi svečami v cerkev podali, Bogu se zahvaliti, bolj koščeni smerti, kakor ljudem podobni. Ko ljudstvo od njih sliši, privrelo je od vseh krajev, in neverjetno je, kako so jih vsi blagrovani, da so tolikim nevarnostim in nesrečam ušli, ki so jih 219 družih pokončale.

Ako pa ta prigodbo nase oberremo, koliko srečniši memo teh smo še le mi kristjani! Zakaj na milijone se jih izmed Judov, krivovercev in nevernikov pogrezne v večno pogubljenje; le kristjani se zamoremo tega pogina oteti in dospeti nazaj v nebeško domovino. Le pomisli, od kod ta sreča, da si od katoliških staršev

rojen? Ali bi te ne bil mogel Bog v Azijo, ali v Afriko, v Braziljske gozde, ali med človekojedce južnega morja pahniti? Ako bi bil rojen med Turki ali Mohamedani, bi živel po slepoti njih Alkorana, in tvoja največa sreča bi bila, kedar bi se mogel maščevati nad keršansko kervijo. Ako bi bil rojen med Judi, bi, goljufan od pravljič njih Talmuda, Kristusa preklinjal. Ako bi bil rojen med neverniki in krivoverci, bi ž njih terdovratnostjo katoliško cerkev in mater božjo zasramoval. Ako bi bil rojen med Indijani in zamorci v Avstraliji, bi živel, kakor divja zver, od ropa, umorov in pobjanja. Pa — glej! prižgal ti je Bog luč zveličanske vere in te vdeležuje sv. zakramentov kot pripomočkov v večno zveličanje, ki so milijonom drugih odrečeni.

S k l e p.

Zato, kristjan! spoznaj ta neprecenljivi dar božji, da po besedah Kristusovih Sodomljanom in Gomorcem ne bo ložej dan sodbe, in da Ninivljanje zoper tebe ne vstanejo, in te ne pogubé. (Mat. 12.) Za poklic k sv. veri, za to največo milost božjo, dajaj hvalo Bogu sleherni dan; živi po njenih naukih, in po zgledu sv. Marjete device in mučenice, si te vere ne daj po nobeni ceni odvzeti, marveč stoj, kakor ona, vedno pripravljen, za-njo kri in življenje dati. In ako ti za-njo daš časno življenje, od nje boš prijel večno življenje v nebesih. Amen.

Pridiga v god sv. Ane, matere prečiste Device Marije.

(Od dobre in slabe izreje otrok; gov. J. A.)

„Njeni otroci se vzdignejo in jo blagrujejo.“ (Preg. 31, 28)

V v o d.

Danes smo se zbrali na tem svetem kraju, da bi počastili veliko svetnico, sv. Ano, mater prečiste Device Marije, in pomočnico naše fare.

Sv. Ana je bila rojena v Betlehemu, dve uri od Jeruzalema. Po čistem devištvu je bila zaročena z Joahimom, ki je v mesticu Nazaretu stanoval. Oba sta bila iz najmenitaiše zlahte, bila sta iz rodu kralja Davida, kteremu je bil Bog obljubil, da iz njega bo Mesija rojen. Pa ker Bog ni hotel, da bi njegov Sin v obilnosti bogastva, ampak da bi v ponižni nizkosti in revščini rojen bil, obernil je tako, da je Davidov rod sčasoma vso pozemeljsko bliščavo

zgubil in obožal, in sv. Joahim in Ana sta pred Bogom sicer sveto, pred svetom pa bolj revno živela.

Dvajset let sta že v zakonu skupej živela, pa še nobenega otroka nista imela; takrat pa je bil zakon brez otrok velika sramota, in kakor kazen božja. V tej preserčni žalosti je sv. Ana s svojim možem k Bogu zdihovaje molila, naj bi jo sramote rešil in rodovitno storil. Toliko gorečo in zaupljivo molitev svoje zveste služabnice je Bog tudi uslišal. Bog jej pošlje angela, kateri jej je oznanil, da bo hčer spočela in rodila, ktera bo izvoljena med vsemi ženami, ker bo rodila obljubljenega Odrešenika. Ravno to razodetje je tudi Joahim prejel. Koliko sta se sv. Ana in Joahim o tem veselila, kako goreče Boga hvalila, ni dopovedati. Vse misli, prizadevanje in življenje teh svetih zakonskih ljudi je bilo v to obrnjeno, svoje preljubljeno dete vsakega greha obvarovati in jo po volji božji izrejati. Na tako sveto izrejo je Gospod s takim dopadanjem iz nebes gledal, da sveta hči Marija je bila za vredno spoznana, deviška Mati našega Zveličarja biti.

Pred ko ne sta sv. Joahim in Ana še poprej umerla, kakor je Odrešenik rojen bil, ker ju sv. evangelisti nič v misel ne vzamejo. Pravijo, da sv. Joahim je 80 let star umerl, sv. Ana pa je potem še nekaj časa kot vdova — od sveta odločena in v molitvi preživela, in z veseljem gledala, kako je njena sv. hči od dne do dne v modrosti, čednosti in popolnosti rastle.

Že od starih časov je bilo češčenje sv. Ane zlo razširjeno in veliko cerkev in altarjev njej v čast posvečenih. Tudi je Bog z brezštevilnimi čudeži in milostmi verne razveseljeval, ki so sv. Ano pobožno častili in na pomoč klicali.

Na podobah sv. Ano malajo tako: Sv. Ana derži v rokah bukve postave, in svojo hčerko podučuje, in mala Marija kleči ali stoji pri nogah svoje sv. matere Ane, in željno njene nauke posluša. Kako podučljivo je to za starše. Starši! podučujte tudi vi svoje otroke z besedo in izgledom v vsem dobrem, kakor je sv. Ana svojo hčerko Marijo podučevala, in tudi bote imeli dobre otroke.

Da si bote po izgledu sv. Ane prizadevali svoje otroke izrejati v strahu in podučevanju Gospodovem, vam bom danes govoril od dobre in slabe izreje otrok in pravim:

1. Dobro izrejati otroke, je največa sreča;
 2. Slabo izrejati otroke je največa nesreča.
- Le zvesto poslušajte; ti pa sv. Ana prosi Boga za nas!

Razlaga.

1. Otroke dobro izrejati je največa sreča na vse strani.

a) Znano je, da Jezus otroke prav posebno rad ima; zakaj njih duše v zakramentu sv. kersta očiščene, so tako neizrečeno lepe, da Jezus z vsem dopadanjem na nje gleda.

Svojo ljubezen do malih je Jezus tudi očitno pokazal, ko je še po zemlji hodil. Od vseh strani so prišli revni ga za pomoč prositi: slepi so ga prosili, da bi jim dal videti, gluhi, da bi jim dal slišati, mutasti, da bi jim dal govoriti, hromi, da bi jim dal hoditi, vsakršni bolniki so prišli ga prositi, da bi jim dal zdravje. V sredi teh trum so pritiskale tudi matere k njemu; hotle so svoje otročiče pred njega postaviti, in ga prositi, da bi jih blagoslovil. Aposteljni, ko vidijo, da njih učenik toliko opraviti ima, so bili nevoljni, in so matere ž njih otroci odganjali. Kaj pa je Jezus storil? V sredi svojih obilnih opravil je rekel: „Pustite male k meni priti, zakaj njih je nebeško kraljestvo.“ Ali ne kaže to dosti očitno, kako dragi so Jezusu otročiči? O ko bi starši mogli v Jezusovo serce gledati, videli bi, da njih otroci imajo prvi prostor v njem, in da z dobro izrejo otrok mu najprijetnišo službo skazujejo. O s kakošnim veseljem gleda Zveličar na take starše, kateri otroke, ki jim jih je dal, dobro izreajo! Taka služba mu je prijetniša, kakor vsi darovi, še prijetniša, kakor molitev in zatajevanje.

b) Dobra izreja otrok prinaša blagoslov staršem in otrokom.

Ko so nekdanj Greki mesto Trojo vzeli in zažgali, in je Eneja iz mesta bežal, dovolili so mu Greki, naj sebo vzame to, kar mu je najljubšega. Kaj menite, da je sebo vzel? Vzel je svojega hišnega malika in svojega starega očeta. Ko so Greki to ljubezen do bogov in do starišev videli, bili so tako ginjeni, da so mu dovolili, da sme vse svoje premoženje sebo vzeti. Iz tega izgleda že vidite, koliko blagoslova dobra izreja prinaša staršem in otrokom. Ko bi Eneja ne bil dobro izrejen otrok, ne bil bi pri splošni zmešnjavi najpoprej na bogove in na svojega očeta mislil, in ne bil bi njegov oče otet, in ne njegovo premoženje.

Dobro izrejeni otroci so staršem veselje, čast in tolažba; so jim podpora ob času potrebe in boleznih, in jim slajšajo njih stare dni. Da je to res, nam lahko poveste, vi starši, ki ste tako srečni, da dobro izrejene otroke imate. Kaj ne, da z dopadanjem obračate vsak dan svoje oči na svoje otroke? Kaj ne, da potolaženi gledate tistim dnevom naproti, ko nič več delati ne bote mogli? Kaj ne, da ste si svesti, da vaši otroci vam bodo v potrebi in v boleznih na strani stali? Tudi po vaši smrti vam bodo pomagali z molitvijo. Na sodnji dan se bodo zbrali okoli vas, in vi bote veseli rekli sodniku: Glej, Gospod! ktere si nam izročil, tukaj so, nobeden izmed njih se ni zgubil. Tak blagoslov prinaša dobra izreja staršem, in tega blagoslova so tudi otroci deležni.

Dobra izreja je otrokom v vseh okoljščinah življenja najboljši zaklad za dušo in telo; jih dela bogateji in srečneji, kakor hiše in njive, kakor zlato in srebro, ki jim ga starši zapusté; zakaj dobro izrejeni otroci postanejo pošteni, pravični, zadovoljni in srečni ljudje; ja starši, če svojim otrokom tudi nič ne zapustite, da ste jih le dobro in keršansko izredili, že samo to jih dela bogate in srečne;

zakaj „pobožnost, pravi sv. Pavelj, je za vse reči dobra, in ima obljubo zdajnega in prihodnjega življenja.“ To morate poterčiti vi, keršanski otroci, ki ste tako srečni bili, da ste dobre starše imeli. Dobra izreja, ki ste jo od svojih staršev imeli, vas je poštene, srečne ljudi storila, in vas tudi v tak stan postavila, da vam ni treba pomanjkanja terpeti.

Blagoslova dobre keršanske izreje pa ne vživajo samo starši in otroci, ampak tudi otrok otroci, rod za rod; zakaj dobro izrejeni otroci, kedar v zakon stopijo, se ravnajo po izgledu svojih staršev, in tudi svoje otroke spet dobro izrejujejo, in tako gre naprej od roda do roda, da se reči zamore, keršanstvo in čednost se po dobri keršanski izreji ohranjuje in razširja.

Tudi soseska ima prid od dobre izreje; zakaj dobri otroci so tudi dobri državljani, pošteni rokodelci, v opravilih najdeni ljudje, pridni in pošteni delavci in posli. Če so bogati, revnim in potrebnim usmiljenje skazujejo; če so revni, svojo revščino potepeljivo prenašajo; z eno besedo, dobro izrejeni otroci so pošteni, pravični ljudje, in s svojim pobožnim življenjem celi soseski lepe izgleda dajejo.

Tukaj vidite, koliko prida dobra izreja prinaša! Že to, keršanski starši! bi vas moralo priganjati, vse si prizadevati, da bi svoje otroke dobro, pobožno izredili. Če pa svojo dolžnost zanemarjate, če svojih otrok ne izrejate v strahu in podučeni Gospodovem, donaša slaba izreja žalostne in strašne sadove.

2. S slabo izrejo otrok si vi, starši! a) nakopljete prekletstvo Jezusa Kristusa.

Jezus ima večo pravico do vaših otrok, kakor vi; On je njih pravi oče, vi ste le njegovi namestniki na zemlji; On jih je s svojo drago kervjo odkupil, s svojim terpljenjem in s svojo smertjo odrešil. Komaj so rojeni, mu jih že prinesete v dar, da so prerajeni k življenju božje gnade. On jih sprejme iz vaših rok, jih očisti, jih vzame za svoje otroke, in jih zaznamnuje s pečatom nove zaveze; in ko so očiščeni svoje nečistosti, in obogateni z nebeškimi darovi, spet vam nazaj da ta dragi zaklad, to s svojo kervjo pridobljeno dušo. On vam reče, kar je rekla Faraonova hči Mojzesovi materi, ko jej je dete iz vode oteto izročila: „Vzemi to dete, in izreaj ga za me!“ (Exod. 2, 9.) Ohranite mi to dušo, — pravi Jezus Kristus staršem, izreajte jo za-me, učite jo, kako zelo sem jo ljubil, in kako zelo zaslužim, da tudi ona mene ljubi. Na dan sodbe, oče! bo to dušo spet od tebe tirjal. Kje je? te bo vprašal; kaj si iz nje naredil? Daj mi jo nazaj, kakoršno si prejel. Oh, oče! kaj bo tisti strašni dan, kako boš od svojih otrok odgovor dajal, če so iz tvoje neskerbnosti svojo nedolžnost zgubili! Takrat bo šlo življenje za življenje, kri za kri, duša za dušo! večnost za večnost!

b) Zraven tega, da si starši s slabo izrejo prekletstvo Jezusa

Kristusa nakopljujejo, pa tudi sami sebe in otroke v nadloge in reve spravljajo.

Sv. apostelj Pavelj vsem očetom pravi: „Vi očetje! nikar ne dražite svojih otrok k jezi.“ (Efež. 6, 4.) To je, kakor nek učen razlagovavec sv. pisma pravi, nikar ne dajajte svojim otrokom zavoljo slabe izreje priložnosti, da bi vas kleli. Starši, kateri iz neskerbnosti ali iz slepe ljubezni izrejo zanemarjajo, kakor sv. Bernard pravi, niso starši, ampak so pogubljevci svojih otrok. Kaj so mar to starši, to je božji namestniki in redniki svojih otrok, kateri jih ne učé, in tudi ne skerbé, da bi v šolo in h keršanskemu nauku hodili? Ali so to starši, ki svojim otrokom pusté potepati se, in jih k delu ne priganjajo? ki svoje otroke vidijo greh delati, pa jih ne posvaré in ne kaznujejo? Ali so to starši, ki svojih otrok od slabih priložnost in nevarnost ne odvrtaajo? Nak, to niso starši, to so pogubljevci, morivci otročjih duš! In kakošni bodo sadovi take neskerbnosti in zanemarnosti?

Sv. Bernardin to le pripoveduje. Ko so nekda v Rimu nekega mladenča iz mesta na smertišče peljali, da bi ga bili zavoljo njegovih hudodelstev obesili, prosil je, da naj njegov oče pride, ker bi rad ž njim še nekaj govoril. Ko je oče prišel, delal se je sin, kakor da bi ga hotel objeti, pa mu je nos odgriznil, in je glasno vpil: „Ti nečloveški oče, si me na vislice pripravil, in v smert izdal! Ko bi me bil ob času učil, svaril in strahoval, kakor je bila tvoja dolžnost, ne bil bi jes v to nesrečo prišel, v kateri se zdaj nahajam.“ Vidite, kristjani! kako grenek sad slaba izreja rodi!

Naj vam povem še eno prigodbo. V neki vasi so obhajali ženitovansko veselje, in ženin, kakor je na deželi navada, je fantom dal vina. Ko so fantje pili, bili so se pa zavoljo neke male reči med sebo razperli, in še pretep je navstal. Potem, ko so nektere iz kerčme pometali, bil je spet pokoj. Eden teh fantov, ki so tam pili, šel je dobre židane volje na dom. Njegova mati, ki je od ponočnega prepira slišala, ga je zavoljo tega nekoliko posvarila. Hudobni sin pa, ki takega svarjenja ni bil vajen, se je zato tako raztogotil, da je mater zgrabil, jo na tla vergel in jo začel tepsti. Na njeno vpitje pride oče, bogapozabljivega sina odterga od matere, in mu hudobno zaderžanje očita. Divji sin pa na to reče: „Ta le hiša je zdaj moja; vidva tukaj nimata več zapovedovati; precej se mi torej spravita iz hiše!“ — Starši so bili namreč že prej hišo na njega prepisali, da so ga vojaščine eprostili. Jokaje sta morala oče in mati svoje premoženje vkup spraviti in drugod stanovanja iskati, — spoznati sta pa tudi morala, da to je pravična kazen božja, ker sta bila svojemu otroku predobra in ga nista ob pravem času strahovala. — Slaba izreja rodi žalostne sadove in nesrečne dela starše in otroke.

Gotovo so očetje in matere tukaj, ki milo tožijo čez svoje otroke, ker jim le žalost in britkost delajo. Tega pa ne prašajo,

kdo je kriv, da so otroci malopridni, nepokorni in hudobni. Starši, — starši sami so večidel tega krivi, ker svojih dolžnost ne spolnujejo, ali iz slepe ljubezni izrejo v nemar puščajo, in svojim otrokom vse skoz perste pregledujejo. In iz slabo izrejenih otrok — kaj bo? Hudobni, nesrečni ljudje bodo postali, ki bodo s svojimi grehi in razberzdanostmi celi soseski pohujšanje dajali, in bodo poznejši, kedar v zakon stopijo, spet slabe otroke izrejali; zanikerniki bodo, malopridneži, razberzdanci in pijanci, ki bodo soseski nadlega in sramota. To so spet žalostni sadovi slabe izreje. Gospod Bog pa vse te pregrehe, s katerimi se pri slabi izreji zadolžite, zapisuje v velike bukve povračila, in na sodni dan vam jih bo očital in vas kaznoval. Vi ne bote prišli v nebesa, če si niste prizadevali, da bi tudi otroci v nebesa prišli. Zastonj bote takrat celo rajdo svojih dobrih del božjemu Sodniku naštevali: „Gospod! saj smo goreče molitve opravljali, saj smo bili poterpežljivi v nesreči, saj smo bili ponižni v sreči, saj smo pred svetom bežali, saj smo obilne miloščine dajali;“ vse to vam ne bo nič pomagalo. To so reči, ktere puščavnika sicer rešiti morejo, očeta pa ne morejo rešiti. Če bodo otroci zavoljo vašega zadolženja pogubljeni, bote tudi vi svojo dušo za njih zgubljeno dušo dali.

S k l e p.

Zato ljubi starši! če svoje otroke ljubite, v prihodnje svojih dolžnost nikar ne zamujajte, „temuč izrejte jih v podučnji in svarjenji Gospodovem.“ (Efež. 6, 4.) Učite jih zgodaj spoznovati nebeškega Očeta in Jezusa Kristusa, Odrešenika. Napeljujte jih k čednosti, čujte nad njimi, opominjajte in svarite jih, kedar je potreba, in kjer svarjenje ne pomaga, dajte jim strah. Pred vsem pa jim dajajte lepe izgleda; zakaj besede mičejo, izgledi vlečejo. Mislite večkrat na blagoslov, ki ga z dobro izrejo sebi in otrokom pridobite. Mislite na žalost in britkost, ki si jo pripravljate, in na ojstre kazni, ki vas pred sodnim stolom božjim čakajo, če izrejo svojih otrok zanemarjate. Kaj pa je vam storiti, vi keršanski stariši! ki že grenki sad slabe izreje okušate? Jes vam boljšega sveta ne vem dati, kakor je: Skušajte po moči popraviti, kar ste zamudili; zdihujte k Bogu, da vaše prizadevanje blagoslovi; priporočujte se sv. Ani pri imenitnem opravilu otroške izreje za njeno pomoč; izročujte svoje otroke svetim angelom, da naj jih spremljajo in vodijo na vseh njih potih, jih varujejo greha in večnega pogubljenja. Amen.

Pridiga za god sv. Mohorja. (IV. pobink. nedelja.)

(Kaj bomo sv. Mohorju za vezanje darovali?)

„Jezus je rekel Simonu: Ne boj se; od-
slej boš ljudi lovil.“ (Luk. 5, 11.)

Vvod.

Kar je v današnjem sv. evangelju Jezus Simonu prerokoval, da bode odslej ljudi lovil, to se je v resnici skoraj dopolnilo: Sv. Peter in vsi drugi Jezusovi učenci so res ljudi lovili. Najpred je sv. Peter svojo mrežo vergel binkoštno nedeljo; borni in prej tako boječi Peter, da se je dveh dekel zbal in svojega gospoda Jezusa zatajil, — ta boječi Peter stopi binkoštno nedeljo prvič med trumo Judov in vsred serdutih Jezusovih sovražnikov, in glejte! Simon Peter je bil tako srečen, da jih je vjel tri tisoč: Simon je ljudi lovil! Ravno tisto nedeljo popoldne stori velik čudež in ozdravi borgega berača, ki je iz maternega telesa bil hrom in je ubogaimo prosil pred vratmi Jeruzalemskega tempeljna. Po tem čudežu se jih na novič spet dve tisuč spreoberne in da kerstiti na Jezusovo ime: Simon je ljudi lovil, kakor mu je bil prerokoval Jezus. Tako so delali vsi ostali aposteljni in učenci Jezusovi; razšli so se po Jezusovem ukazu po vsem svetu, učili vsa ljudstva in je kerščevali v imeni Bogu Očeta, in Sina in sv. Duha. Tako so vsi ljudi lovili in jih najeli tisuče in tisuče. Res da je bilo to njih opravilo težavno in nevarno; saj so res vsi kri preliali in razun sv. Janeza vsi svoje življenje dali za Jezusa, — pa veselili so se in hvalo peli, da so vredni bili spoznani, za Jezusa kaj terpeti in prenašati.

Pa ssv. aposteljni Jezusovi so pomerli; zatorej jim je Jezus zaukazal, naj si poiščejo naslednikov, ki bojo za njimi ljudi lovili: „Kakor je Oče mene poslal, tako jaz pošljem vas“, rekel jim je Jezus. In to se je tudi v resnici zgodilo; ssv. aposteljni so si poiskali in posvetili naslednikov in ti so oznanovali Jezusov sv. nauk, so delili ljudem ssv. zakramente, jim opravljali nekervavo daritev sv. maše in so ljudi lovili za Jezusa in sv. nebesa.

Med temi ssv. moži se nahaja tudi svetnik, kterege veseli god bomo prihodnji petek obhajali in ki je za nas Slovence posebno imeniten in sloviten. Ta svetnik je sv. Mohor Oglejski škof, prvi apostelj Slovencev in mučenec Jezusov. Hvalevredna je navada, da svojim dobrotnikom k njih godu kaj darujemo za vezanje; kaj bomo mi darovali svojemu prvemu aposteljnu in največemu dobrotniku?

Na to vprašanje hočem vam danes odgovoriti in pravim: Sv. Mohorju bodemo k njegovemu godu za vezanje darovali:

1. Obljubo, da hočemo sv. vero, ktero je nas Slovence sv. Mohor prvi učil, visoko štirati.

2. Obljubo, da hočemo po pravi veri, katero je nas Slovence sv. Mohor prvi učil, zvesto živeti. Sv. Mohor prosi Boga za nas! Jaz začnem v imeni Jezusovem.

Razlaga.

1. Sv. Mohor je bil moder in spoštovan meščan v staroslav-nem mestu Ogleju, ki je stalo ob bregu jadranskega morja blizu Tersta in Gorice. Sv. evangelist Mark je pridigoval v tem mestu, in od njega je bil meščan Mohor podučen in kerščen, in potem postal njegov najzvestejši učenec. Sv. Mark pa je bil od sv. Petra nazaj v Rim poklican, Mohor pa je šel z njim in je bil v Rimu od samega sv. Petra za Oglejskega škofa posvečen. Na vse kraje in strani slovenske zemlje; na Primorsko, Kranjsko, Štajersko in Koroško je pošiljal škof Mohor svoje duhovnike in tako zasejeval in širil sv. Jezusovo vero. Naši slovenski predstarši so sv. vero dobili od sv. Mohorja, od njih smo jo prejeli tudi mi in ta sv. vera je največa dobrota in najboljši dar za vsakega človeka. Le poslušajte!

a) Sv. vera nas uči, Boga prav poznati. Res je, da moramo Boga spoznati že iz svoje pameti in iz stvarjenih reči, — pa lahko se motimo in zabredemo v strašne zmote, neumnosti in hudobije. To vam bom le kratko dopričal. S perva so verovali vsi ljudje v enega pravega Boga, so ga častili in molili pa mu darovali svoje darove. Ščasoma so pa jeli božje stvari za bogove častiti; najpred solnce, potem ogenj, zvezde, ljudi, živali, raznoverstne podo-be. O teh bogovih poje kralj David: „Oni so delo človeških rok; imajo usta, pa ne govorijo, oči, pa ne vidijo, ušesa, pa ne slišijo, nos, pa ne dihajo, roke, ki pa nič ne prijemljejo, in noge, s kterimi ne morejo dalje.“ In tem bogovom v čast so strašne hudobije in grozovitnosti uganjali. Stari Amoniti so imeli malika Moloha. Malik je bil votel, bronast in zadej je imel durice, da so ogenj vanj devali in ga razbelili. Zdaj so mu otroke v dar pripravljene v roke djali, da so se reve na njih spekli in sežgali. Da bi se pa cvilenje in kričanje ne slišalo, bili so ob pavke in ob bobne in delali velik šunder in polom. Posebno strašno se je godilo v Mešiki. Tam je bilo 8 velikih in 12 manjših tempeljnov, v kterih so na leto eden k drugemu po 20.000 ljudi poklali. Španski vojskovodja Korteiz je l. 1520 Mešikansko premagal in v njih poglavitno mesto prišel. In poslušajte, kaj je našel: Cele, strašno visoke gromade kosti in glav darovanih ljudi. Od plesov in burki, od pijančevanj in nesramnost, od góljufij in tatvin, ki so jih doprinašali svojim bogovom v čast, molčim na tem svetem mestu: „Vsi so zašli in neumni postali.“ In ti ajdovski narodi so bili v posvetnih rečeh in vednostih dokaj omikani in olikani. Gerke in Rimce še zdaj občudujemo. O pravem Bogu so pa manj znali in vedeli, kakor naši mali otročiči. Le vera Kristusova nas uči, Boga prav in zanesljivo poznati.

b) Sveta vera nas uči, čemu da smo na svetu? Imamo

pamet in um, prosto voljo in vest; že iz tega moremo spoznati, čemu da smo na svetu. Pa vendar se človek rad zmoti, da ne ve in ne pozna, čemu da je stvarjen. To nam spet pričajo ajdje. Nekteri izmed ajdovskih modrijanov so terdili, da je človek le kakor živina, da je na svetu, naj je in pije, naj se veseli in uživlja, — po smerti je z njim vse pri kraju. Spet drugi so pa učili, da je človek le za to na svetu, da živi, kakor da bi kak duh ali angeljc bil, naj svoje meso tare in čisto nič ne mara in ne skerbi za svet in vse, kar je posvetnega. Jezus nas je pravo učil; on nam je povedal, da nas je Bog za to stvaril, da ga spoznamo, častimo, ljubimo in ubogamo, po tem pa v nebesa pridemo: „Iščite, je rekel, najprej božjega kraljestva in njegove pravice; vse drugo vam bo priloženo.“

c) Sv. vera nas uči, na svetu pobožno živeti. Ajdje so molili bogove, ki so bili sami veliki grešniki in so ljubili pregrehe in hudobije. Zatoraj so tudi ljudje doprinašali vsesortne grehe in hudobije. Jezus nas pa je učil vse kaj družega; pokazal nam je Boga, ki je najsvetejši in ljubi dobro, sovraži pa hudo, — Boga ki je najpravičnejši, ki plačuje vse dobro, kaznuje pa vse hudo, — Boga, ki je povsod pričujoč in vse vidi, tako da se ničesar — nobena misel in želja — pred njim ne more skriti. Ali nas to ne priganja, hudega se varovati, prav in dobro delati in pobožno živeti? Zato je potem, kje in kamur je posvetila luč Jezusove vere, vesoljni svet dobil vso novo podobo: pregrehe in hudobije, goljufije in krivice, sovraštva in morije so se poskrile, — resnica in pravica, mir in ljubezen, in vsesortne čednosti so se prikazale. Res je sicer, da tudi nekteri kristjani strašne pregrehe in hudobije doprinašajo. Vendar je velik razloček: nekdam so bile te hudobije dovoljene, ja še pohvaljene in zapovedane, — keršanska vera jih pa prepoveduje in obsoduje. Gotovo bi vsi lepo in pobožno živeli, ako bi se zvesto ravnali po prelepem nauku Jezusove vere. Le poglejmo v prve čase keršanstva: Vsi so bili enega serca in ene misli, — sama ljubezen je gospodovala med kristjani!

d) Sv. vera nas uči, na svetu mirno in srečno živeti. Kaj nas na svetu nadleguje? Najprej križi in težave. Jezusova vera pa uči, da pride vse od Očeta v nebesih, ki nas serčno ljubi, ki nam le to pošilja, kar je k našemu zveličanju, ki nas bo za vse to večno poplačal; Jezusova vera kaže nam Jezusa, ki je nedolžno terpel grozovitne bolečine in najstrašnejšo smert, — kaže nam svetnike in svetnice božje, ki so le po ternjevem potu hodili v nebesa. — Nadlegujejo nas grehi. Ajdje niso vedeli, kako se morejo grehov znebiti in bogove potolažiti — klali so zavoljo tega svoje najljubše otročiče. Jezusova vera nam kaže v Jezusu tisto jagnje božje, ki grehe sveta odjemlje. — Nadleguje nas smert, ki pobira nas in naše. Jezusova vera pa uči, da nam je smert le ravna pot k Očetu v nebesih, da tam vsi živimo in se zopet vsi najdemo.

Glejte tako srečno in mirno moremo zdaj živeti, ker imamo Jezusovo vero.

e) Sv. vera nas uči, tam v večnosti se zveličati. Brez vere ni mogoče v nebesa priti. Kako bode Bog k sebi v večno veselje vzel človeka, ki ga lažnika dela in noče verovati, kar nam je On povedal? Zatoraj pravi Jezus: „Kdor veruje, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen.“ Sv. Pavelj uči: „Kdor hoče k Bogu priti, mora verovati, da je,“ — „brez vere ni mogoče Bogu dopasti.“ Sv. Avguštín pa pravi: „Gotovo je, da nobeden drugi zveličanja ne doseže, kakortisti, ki Bogu dopade; Bogu se pa ne dopade drugači, kakor po veri, to je: Če veruje.“

Znano je, kako je mogočni cesar Napoleon I. pred 100 leti preganjal in mučil sivega starčka papeža Pija VII. Nekega dne spet v papeža sili, naj nekaj podpiše, kar je zoper vero in vest. Sveti oče pa odgovori: „Moreš mi roko odsekati in jezik izdreti, pa ne moreš mi vest iz serca iztergati in me siliti, da kaj podpišem, kar je zoper vero in vest.“

To sv. vero hočemo tudi mi kot največo dobroto in narveči zaklad visoko štímati; to obljubo darujemo danes sv. Mohorju k njegovemu godu za vezanje.

2. Pa mu tudi še darujemo za vezanje obljubo, da hočemo po pravi veri zvesto živeti.

Sv. Mohor je sv. vero sprejel od sv. Marka in sv. Petra, toraj od Jezusovih aposteljnóv samih. To pravo vero je oznanóval našim predstaršem in od teh smo mi Slovenci sprejeli pravo vero. Prava vera pa je:

a) Tista, ki je splošna, to se pravi: Vse resnice, ktere nam je Bog razodel in jih nam po sv. katoliški cerkvi verovati zapoveduje, vse moramo verovati brez vsega razložka ali obotavljanja. Gotovo nam je Bog v svoji neskončni modrosti le to razodel, kar nam je k zveličanju potrebnega; zatoraj smo tudi mi dolžni, vse verovati, kar nam je razodel. Jezus je svojim učencem zaukazal: učiti vse narode, in učiti jih vsega, karkoli jim je povedal. Ravno tako je pa tudi naša dolžnost, vse verovati: „Kdor ne veruje, pravi Jezus, bo pogubljen.“ In sv. Avguštín piše: „Ako od sv. evangelja le to verujete, kar hočete, unega pa ne, česar nočete, verujete več sebi, kot evangelju.“ Nektore resnice naše sv. vere so tako imenitne, da jih mora vsak posebej dobro in natančno znati in verovati, da bo zveličan; to so tako imenovane pglavitne resnice, kterih je šest. Unih ni sicer vseh posebej treba znati in vedeti, verovati pa je treba vse od konca do kraja, kar sv. katoliška cerkev uči.

b) Tista, ki je stanovitno, to je: mi moramo v veri stati tako terdno in nepremakljivo, da nas v naši veri nobena reč motiti ne more. Kdor se ne vojskuje, tudi ne zmaga: brez zmage pa tudi noben ne bo venčan v nebesih. „Bij dobro vojsko,“ opominja sv. Pavelj svojega učenca Timoteja. Ustajajo pa sovražniki naše vere

znotrej in zunej. Znotrej posebno: Visoka in prevzetna glava, hudobno serce in popačena volja. Hudobnež pravi v svojem sercu: „Ni Boga;“ „prevzetnim se Bog zakriva, ponižnim pa odkriva;“ hudobno, popačeno serce dokaj rado človeka moti in slepari: „Glejte! da v nobenem izmed vas ne prebiva hudobno, neverno serce, pripravljeno odpasti od živega Boga.“ Stojmo stanovitno v veri; res jih je dandanešnji veliko, ki nas hočejo ob sv. vero pripraviti, — pa bodimo stanovitni, če ravno zavoljo tega marsikaj preterpimo. Kaj je to vse proti temu, kar so prenašali prvi kristjani?

c) Tista, ki je delavna, to je, mora sadu nositi in se kazati, in sicer:

α) v besedi. Star pregovor pravi: „Kar v sercu vre, rado iz ust gre;“ kjer je živa vera v sercu, bo tudi na jeziku, veren človek rad od vere in za vero govori. In Jezus pravi: „Kdor me spoznavlja pred ljudmi, tega bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom.“ Katoliški kristjan sicer ni dolžen, vselej in vsakemu vpraševalcu z besedo razodeti svoje vere ali mu jo povedati; in sicer takemu ne, kateri nima pravice, vpraševati ga po veri. Na vprašanje takega se lahko molči, kakor da bi ne slišal, če tako molčanje ni škodljivo božji časti, in če ni bližnjemu v pohujšanje; ali pa se mu lahko reče: Kdo ti je dal oblast, me po tem vpraševati?

Včasih pa pride človek v take okolščine, da ne sme zamolčati svoje vere, in jo mora razodeti z besedo; zakaj sv. Pavelj pravi: „Ako boš s svojimi ustmi skazal vero v Gospoda Jezusa, in veroval v svojem sercu, da je Bog njega obudil od mrtvih, boš zveličan. Zakaj s sercem se veruje v pravičnost, z ustmi se pa vera kaže v zveličanje.“

β) v djanju, to je: človek mora po veri tudi živeti; zakaj vera nam ne oznanuje samo takih resnic, ki jih je treba verovati, ampak tudi take, po katerih je treba živeti; nam naklada dolžnosti, ki jih je treba spolnovati; nam daje zapovedi, ki jih je treba deržati; nas uči čednosti, ki jih je treba doprinašati; nam prepoveduje grehe, ki se jih je treba varovati; tedaj ni zadosti, da človek samo um podverže resnicam sv. vere, temveč jim mora podvreči tudi svoje djanje, njegova vera mora biti delavna. Glej kristjan! ti, postavim, veruješ, da je v cerkvi pravi Bog pričujoč; pa to še ni zadosti, temveč se moraš v cerkvi tudi tako obnašati, kakor se spodobi pred pričujočim Bogom; ga moraš častiti, hvaliti in moliti. Ti veruješ, da Bog napuh sovraži; pa to še ni zadosti, ti se moraš napuha tudi varovati in ponižen biti. Ti veruješ, da je nezmernost in pijančevanje greh; pa to še ni zadosti, ti se moraš pijančevanja tudi varovati, ga zapustiti in trezno živeti. Ti veruješ, da lenoba v božji službi pelje v pogubljenje; pa to še ni zadosti, ti moraš k božji službi rad hoditi, moliti in prejemati sv. zakramente itd.

„Kaj pomaga,“ pravi nek cerkven očak, „ako imaš vero katoljško, živiš pa po pogansko (ajdovsko).“ Ali ni Jezus preklel figo-

vega drevesa, katero je le perje imelo, sadu pa ni bilo na njem? Ravno ta nesreča bo zadela lenega kristjana, kateri vero ima, dobrih del pa nima. Prišel je človek brez svatovskega oblačila na ženitvino, katero je bil kralj pripravil svojemu sinu; pa zvezane so mu bile roke in noge in je bil veržen v unanje tame, kjer je bil jok in škripanje z zobmi? Vero, pravijo cerkveni očetje, je imel; lepote, ljubezni in dobrih del mu je pa manjkalo; zavoljo vere je bil prijatelj imenovan; zavoljo tožljivosti, ktera ga je mudila, po veri živeti, je pa zašel v nesrečo in kazni. Iz tega zdaj lahko spoznate, da vera nam ni dana samo zato, da vemo in verujemo razodete resnice, ali da prav mislimo; ampak tudi zato in še veliko bolj zato, da po veri pravično živimo, Bogu služimo, in se zveličamo.

d) Tista ki je živa. Kristjan mora bolj verjeti božji besedi, kot svojim počutkom, očem, ušesom in rokam. Zakaj počutki, oči, ušesa in roke večkrat človeka goljufajo: Bog ga pa ne more in ga nikoli ne goljufa; tedaj moramo Bogu veliko bolj verjeti, kakor sami sebi. Ako o tamni noči gledaš v nebo, kaj ne, da se ti mesec zdi veliko večji, kot zvezde? Pa ni tako, kakor se ti zdi. Mesec se ti tako velik zdi le zato, ker je blizo zemlje, akoravno je tisoč in še večkrat manjši kot stalne zvezde. Glejte! kako oči človeka goljufajo! — Izak je svojega sina Jakoba prijel za roko in je mislil, da je Ezavova roka. Glejte! kako tudi človeka roke goljufajo. — Marsikdo izmed nas je mislil, da je to ali uno reč prav zastopil, prav slišal; in vendar je ni. Glejte! kako tudi ušesa človeka goljufajo. — Kar pa nam vera kaže, je vselej gola, čista resnica. Ravno zato moramo živo vero vanjo imeti.

Taka mora biti prava vera in taka je bila vera sv. Mohorja. Sebast ukaže sv. Mohorja zavoljo sv. vere v ječo pahniti in potem pripeljati pred svoj sodnji stol. Sv. Mohor pred sodbo očitno pove, da že nad 20 let služi pravemu Bogu in svojemu odrešeniku Jezusu Kristusu. To očitno spričevanje razkači sodnika tolikanj, da ukaže serčnega spoznovalca do kervavega pretepati, z železnimi grebeni tergati in po malem z gorečimi svetilkami smoditi; poslednjič ga ukaže, konju na rep privezati in po mestu vlačiti. Pa sv. Mohor stanovitno ostane in spoznavlja in hvali Jezusa Kristusa; zatoraj veli razkačeni sodnik sv. Mohorja ob glavo djati. Tako je sv. Mohor se do smerti zvesto držal prave Jezusove vere!

S k l e p.

Ljubi kristjani moji! Od sv. Mohorja smo mi Slovenci sprejeli sv. vero; oh bodimo mu hvaležni za to največo dobroto in srečo, in skazujmo to svojo hvaležnost in ljubezen s tim, da mu za vezanje k njegovemu godu darujemo obljubo, da hočemo sv. keršansko-katoljsko vero visoko štirati in se nje zvesto držati. Sv.

Mohorju v zahvalo in čast se je med Slovenci osnovala družba, ktera šteje okoli 25 tisoč družnikov in družnic iz vseh krajev slovenskih dežel in iz vseh stanov slovenskega naroda. Tudi v naši fari šteje ta cerkvena družba ali bratovščina lepo število udov, ki od te družbe prejemljejo za en goldinar šestero dobrih bukev, dobivajo mnogo svetih odpustkov in se vdeležujejo veliko sv. meš. Preljubi! Prebirajte pridno te lepe bukve in zajemajte pogostoma iz zaklada sv. odpustkov in sv. meš. Tako se bojo spolnovala prelepe sv. besede, ki so jih rajni škof Slomšek pod neko podobo sv. Mohorja in Fortunata v Drobotincah l. 1851 napisali: „Svet Mohor in svet Fortunat — Za nas Boga prosita! — Slovencem svete vere sad — Obilen ohranita“! Amen.

Pridige ob raznih priložnostih.

Nagovor po sv. obhajilu žolarjev.

(Gov. F. Tr.)

(Konec.)

Nič naj vas ne loči od ljubezni Jezusove, in to vašo ljubezen vam bo povrnil enkrat z nebeškim veseljem. — Vaš drugi prijatelj naj bo vam ljubi angelj varh. Njemu se vsak dan lepo priporočajte, da bi vas lepo varoval po vseh potih vašega življenja. On vas bo ljubeznjivo vodil in pazil na vašo dušo in truplo, dokler vas ne pripelje v nebesa k Jezusu. Veselil se bo z vami, ako ste pobožni in pridni, užalili pa ga bote, kedar kaj hudega storite. Častite in ljubite toraj tega svojega ljubeznjivega varha, in njemu se radi priporočajte. — Tretji vaš prijatelj naj bo vam kerstni patron, tisti svetnik, kterega ime ste dobili pri svetem kerstu. Po njegovem izgledu služite tudi vi lepó Bogu; kolikor zamorete, posnemajte njegove čednosti tudi vi. Priporočajte se njemu, tudi on vam bo pomagal srečno hoditi proti tisti lepi deželi, kjer je naš pravi dom. Vaš pastron je prijatelj božji, zato njegova prošnja pri Bogu veliko premore. — Pa še eno zvesto in ljubeznjivo prijateljico vam hočem podati za vaše življenje: Mati božjo Marijo. Izročite tudi Mariji svoja mlada serca. Vsakega dne molite kako molitvico v čast Mariji. Za Jezusom imejte najbolj za ljubo Marijo. Molite Jezusa kakor svojega Boga, in častite Marijo, kakor Mater njegovo. Imejte v časti te svoje prijateljce, in priporočajte se jim v varstvo, potem vas bojo pripeljali v sveta nebesa do Jezusa, kterega ste danes zavžili v ponižni podobi belega kruha. Tam ga bote gledali in vživali vekomaj v nebeški svitlobi.

Ljubi otroci! ubogajte radi svoje ljube stariše, ki toliko za vas skerbijo in vas srečne storiti želijo. Molite posebno danes za nje, da bi jim dal ljubi Jezus vse dobro za dušo in truplo. Molite danes tudi za vaše dobrotnike, za vaše učenike, za vaše znance in sorodnike. Česar danes prosite, bo to vam dal Jezus posebno rad. Moliti morate pa tudi pozneje vsakega dne, ker molitev je ključ nebeški. Ne pozabite pa tudi danšnjega srečnega dneva. Kedar vas bodo hotli hudobni zapeljati v kak greh, takrat spomnite se danšnjega dne, kako ste bili srečni, in kaj ste Bogu bili obljubili. Spolnujte vaše danešnje obljube, potem vam podeli ljubi Jezus nekdanje večje in lepše veselje, kedar vas pokliče v tisto nebeško ženitovanje, kjer se nobenega greha, nobene zgube in nobene zapeljivosti več bati ne bo.

Vam toraj, prečastiti stariši! te otroke nazaj podam. Sprejeli so Jezusa v svoje serce. Oh skerbite tudi vi, da ga zgubili ne bojo. Lepo je učite, k dobremu je napeljujte, pred hudim je svarite, pohujšanja je varujte, pobožne izglede jim dajajte in molite tudi za nje. Bodite skerbni za otroke, da ne bodo se pogubili po vaši nemarnosti. Ti pa, o Jezus! ki si po svoji milosti sprejel te ljube otročiče v svojo sveto cerkev, in je danes nasitil s svojim presvetim rešnjim Telesom: o dodeli jim to milost, da bojo v katoliški cerkvi cveteli kakor žlahtnodišee rožice, dokler jih ne presadiš v svoj nebeški raj. Amen.

Pridiga na dan porcijunkule.

(Od kod in kaj je porcijunkeljnin odpustek? Gov. J. P.)

„Pri Gospodu je usmiljenje in obilno odrešenje je pri njem.“ (Ps. 129, 7.)

V v o d.

Kralj David je globoko zabredel v greh, postal je prešestnik in ubijalec, pa se je tudi s pokornim srcem zopet obernal k Bogu in v globočini svojega uboštva in revščine je klical k njemu, prosil ga odpuščanja in milosti, in vslišan je bil njegov glas. Bog mu je odpustil grehe njegove. Zatoraj iz lastne skušnje poterjuje kar kliče nam vsem: Pri Gospodu itd. Kralj David nas opominja, naj se s terdnim zaupanjem zatekamo k Bogu, ki nam pomaga v vseh potrebah: „Pri Gospodu je vsmiljenje“, kliče nam polje, ki po hudi zimi vendar kaže žetve. „Pri Gospodu je usmiljenje“, oznanuje danesnji dan, zakaj danes se odpirajo zakladi cerkveni, studenci božjih milosti in veliko vas je prišlo iz daljnih in bližnjih krajev, zajemat danes iz studenca velikih Božjih milosti. Danes so namreč odpustiki porcijunkule in marsikdo, kakor upam, se bodé danes spravil z

Bogom in poterdil, da je usmiljenje pri Gospodu. Zatoraj vam hočem danes nekaj več povedati od porcijunkeljninega odpustka tistim, ki so že slišali kedaj, da ne pozabijo, unim, da zvedó pomen tega odpustka in sicer hočem razložiti:

1. Kako se je ta odpustek začel?
2. Kaj ta odpustek pomenja? Pripravite se!

Razlaga.

Bilo je leta 513. Štirje romarji, ki so bili v obljubljeni sveti deželi obiskali svete kraje, kjer je naš Zveličar bival, živel, terpel in umerl, priromajo na Laško in se vstavijo tam pri Spoleti v prijetni dolini blizo mesta Asisi (Asiškega). Z denarjem, ki jim je še ostal, sèzidajo v lepi doli majhno kapelico. Toda popotniki potem odrinejo in kapelica je prišla okoli leta 900 benediktincem na hribu Subaškem v last. Ta kapelica je imela več imen. Eni so jej rekali kapelica Matere božje iz doline Jozafata, ker so oni štiri romarji iz tiste doline prinesli nekaj svetih ostankov. Drugi so jo imenovali kapelico k angeljski Materi božji, ker je bila na velikem altarju podoba, kako angelji Marijo v nebesa nesó. Spet drugi so jo slednjič zvali „porcijunkulo,“ po naše „majhen košček,“ ker je bil res prav mal košček sveta, ki so ga romarji kupili za zidanje nove kapelice.

Dolgo časa so bili tej cerkvi benediktinci z gore Suba gospodarji in sicer do Franciška Asiškega. Ta sveti mož, ki ga menda vsi poznate, je bil sin bogatega kupca v Asisi. Toda po svetu, ki ga je Kristus dal bogatemu mladenču, je zapustil vse premoženje in razdelil med uboge in l. 1210 ustanovil red ali orden, ki se po njem imenuje frančiškanski red. Francišku je neznano ljubo bilo pri sercu uboštvo in vse, kar je svet zaničljivo pogledoval. Ni čuda, da se mu je neznatna, borna cerkvice porcijunkula pred drugimi cerkvami posebno priljubila, pa ne manje tudi zato, ker je bila posvečena prečisti devici Mariji. Ker ni imel cerkve za svoje menihe, poprosi benediktince in ti mu porcijunkulo zastonj prepusté. Vendar je ni hotel v dar vzeti, ker ni hotel imeti čisto nobenega svojega premoženja. V znamenje tedaj, da cerkvice ni njegova, ampak benediktincev, dajal je na leto po nekoliko ribic. Pri tej mali cerkvi porcijunkula se je naselil in navadno prebival sv. Frančišk, iz te majhine kapelice je izšel veliki frančiškanski red, ki se je razprosterl po širokem svetu. Tu so molili in prepevali pobožni menihi, porcijunkula ni bila več tiha, zapuščena, žalostna kapelica, kakor doslej, Bog jo je izbral v kraj, na katerem je bolje svoje milosti delil, kakor nekaj v prelepem Salomonskem tempelju.

Tisto leto, ko je umerl sv. Dominik, ki nas je učil roženkranc moliti, namreč leto 1221, se je to zgodilo. Sv. Frančišek je bil v celici ves pobit zavoljo grehov, s katerimi so ljudje nepreue-

homa Boga žalili. Obornjen proti svoji porcijunkuli, kakor nekdanj prerok Danijel proti svetišči, prosil je Gospoda za usmiljenje. Sedaj se mu prikaže angelj in naznanja, da se mu bode Jezus sam, s svojo Materjo in nešteviliimi angelji prikazal v cerkvi in da sme stopiti pred tron Gospodov. Nemudoma hiti Francišek v kapelico in ponižno pade na kolena. In Odrešenik naš ga nagovori: „Francišek, tirjaj karkoli hočeš v blagor človeštva, v tolažbo dušam“. Francišek, ki je ravnokar molil za grešnike, vzdigne oči in ugleda poleg Gospoda njegovo ljubeznjivo Mater, pribežališče grešnikov. Serčnost mu je udihnila in zatoraj spregovori: „Gospod, klečé te prosim jaz ubogi grešnik, daj, da odpušcanje in odpustek grehov zadobé vsi grešniki, ki se na tem kraji skesano spovedó in odvezo prejmejo“. Ljubeznjivo odgovori Jezus: „Veliko tirjaš, toda še več ti bom dal; prošnja ti je uslišana, pojdi k namestniku mojemu papežu in zahtevaj na mojo besedo odpustek ki sem ga podelil.“ — Kdo more opisati veselje, ki ga je spreletelo pri teh besedah, v molitvi je še ostal do jutranje zore. Ko ta napóči, hiti z nekim svojih bratov v Peružijo, kjer je bil takrat papež Honorij III. Njemu razodene želje, da naj poterdi, da vsak, ki stopi v cerkev porcijunkulo in ondi sv. spoved opravi, postane čist, kakor po kerstu. Papež se začudi tej nenavadni prošnji. Svetnik odgovori: „Kar prosim, ne zahtevam v svojem imenu, ampak Jezus Kristus sam me je tu-sem poslal.“ In ko je razložil ono prikazen, uslišal je papež ves ginjen njegovo prošnjo.

Pričujoči kardinali so papežu oporekali, češ, da to ne gre. Honorij pa odverne: „Že sem dovolil in ne da se več preklicati, vendar ta odpustek ne bo smel terpeti dalje ko en dan.“ Ko je slišal sv. Francišek, hotel se je umakniti, ali Honorij mu zakliče: „Kam hočeš? Saj nimaš nič, da spričaš odpustek, kdo ti bode verjel?“ In Francišek odgovori: „Vaša beseda mi je dovolj. Ako je božja naredba, oznanil jo bode že sam. Sicer pa ne potrebujem nobenega pisma, saj ga je Kristus sam sestavil, najsvetejša Devica je porok in angelji priče“. In Francišek je odšel brez papeževga pisma.

Dve polni leti Francišek ni nikomur povedal od odpusteka. Vedel je, da se dobi odpustek v njegovej cerkvi porcijunkuli, toda kateri dan, mu še ni bilo znano. Čakal je, da ga Bog sam naznani. Leta 1223 je bil zopet poklican v cerkvo in na prošnjo njegovo Kristus sedaj sam postavi ali odloči dan 2. avgusta, na katerem hoče odpreti zaklad svojih milost. Papež je to poterdil in ob enem ukazal nekterim škofom malo cerkvo posvetiti in tam odpustek oznaniti. Na odločeni dan je sv. Francišek stopil na prižnico in govoril kakor angelj, na koncu pa napoveduje popolni odpustek in kliče ljudem, da vsak kristjan na tem mestu na ta dan popolni odpustek lahko dobi na vse večne čase. Ne da se dopovedati, kako so bili ljudje veseli tega odpusteka in kako so tropoma leto za letom vrelí od vseh krajev k cerkvi porcijunkuli. Ker se je širil red sv. Frančiška na vse strani, širila se je tudi novica porcijunkeljinega

odpustka povsod. Velike so bile dobrote tega odpustka, toda le malokteri so se jih mogli vdeležiti, zatoraj so poznejši papeži ta odpustek raztegnili na cerkve frančiškanske, ki se toraj dobi vsako leto 2. avgusta. Glejte, tako se je začel porcijunkeljni odpustek in tako po keršanskem svetu razširil. Naj prestopim sedaj k drugemu oddelku svojega govora in povem nekoliko, kaj da pomenja ta imenitni odpustek?

2. Ko je sv. Frančišek pervikrat oznanil ta odpustek, klical je ljudstvu: „Vas vse hočem v nebesa poslati, vse, ki ste v grehah, hočem rešiti grehov in kazni“. Da bi pač tudi jaz mogel vam tako goreče razložiti visok pomen današnjega dne! Ako, ljubi kristjan, današnjega odpustka prav deležen postaneš, pridobiš si nebesa, saj je zagotovil sv. Frančišku Kristus sam, da, kdor se danes tukaj svojih madežev očisti, prejme odpuščanje vseh grehov po kerstu storjenih in vseh kazni, da se toraj tako rekoč v Gospodu prerodi. Kako se pa prav današnji odpustek posebno loči od drugih? Glejte:

a) Porcijunkeljni odpustek je bil prvi popolni odpustek v katoliški cerkvi. V prvih časih keršanskih so le deloma odpuščali cerkvenih kazni grešnikom, ki so posebno pokoro delali ali pa na prošnjo kakega svetnika. Popolnoma odpustka takrat ni bilo. Pri porcijunkelnem odpustku bodo izbrisane vse kazni in kristjan se popolnoma očisti, če prejme to milost. Pozneje se ve je dala cerkev več popolnih odpustkov, vendar ostane porcijunkeljni vedno prvi. Zatoraj se je papež Honorij tako čudil, po nenavadni prošnji sv. Frančiška podeliti popolnoma odpustek vsem. Velika se je zdela zahtevana milost papežu. Božjemu Odrešeniku pa ni bila prevelika, zakaj „pri Gospodu je usmiljenje“.

(Konec prihodnjič.)

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Jan. bar. Aichelburg je dobil dekanjsko faro Terg, č. g. Stembrov Mart. pa faro Čače. Čč. gg. Aichholzer Fr. in Laznik Jož. sta izvoljena in poterjena za dekanjska svetovalca, in sicer prvi v dek. Terg, drugi pa v dek. Sovodje. Č. g. Rakeb Joz. gre za provizorja v Sele. Č. g. Reichman Sim., duh. svet. in fajm., se je podal v stalni pok. Umerla sta č. g. Kasl Jož. fajm. v Čanjčah in Kühne Jož., kpl. v Šmartnem. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Čč. gg. so dobili fare Kocuvan Ant. faro sv. Urbana n. Pt., Černoša Šim. faro Pišeče. Prestavljeni so čč. gg. kaplani: Lendovšek Mih. za I. kapl. na Ptujem, in Tug Fr. za II., Borzečnik Ant. k sv. Magdalen v Mariboru, Simonič Iv. k sv. Jurju na Šč. Kunce Iv. k sv. Petru pri Radg., Zupanič Jak. k sv. Lorencu pri Pt.

Goriška nadškofija. Umerl je č. g. bogosl. Uršič And. R. I. P.!